

M.T.I.

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

kk 1. várható

pl bzs bj

1978. március 2. /mti/

belgrád:

folytatódnak a tárgyalások a záró-
dokumentum megszövegezéséről

washington:

carter sajtóértekezlete /este/

tel-aviv:

atherton megbeszélései

tripoli:

sziad barre újabb megbeszélései

genf:

nemzetközi leszerelési értekezlet

belgrád:

a spanyol külügyminiszter látogatása

.-

7.03/bzs

- 1 -

Nm 743

kk 2. satalov—szaljut 6.

ki il pi

m o s z k v a , 1978 március 2./mti/

utra készen áll a világűrbe több szocialista ország űrhajója. ez derül ki abból a nyilatkozatból, amit vlagyimir satalov altábornagy, a szovjet űrhajósok felkészítésének vezetője adott a taszsz tudósítójának. satalov elsőknek a csehszlovák, illetve a lengyel és ndk-beli űrhajós-jelölteket említette, de, mint mondotta, rövidesen más szocialista országokból is megérkeznek a jelöltek a gagarin kiképző-központba, a csillagvárosba. mint ismeretes, a szocialista országok által létrehozott interkozmosz megállapodás keretében már eddig is folyt közös munka a világűr jobb megismerése érdekében, satalov azonban bejelentette, hogy a kiképzőközpontnak van „nemzetközi fakultása”, is. a központ parancsnoka, georgij beregovoj a közelmúltban éppen a magyar országgyűlés küldöttségének látogatása során említette meg, hogy már javában folynak az előkészületek az ilyen kísérletre.

satalov nyilatkozata utalt arra, hogy a szaljut-6 űrállomás, amelynek fedélzetén már több mint nyolcvan napja változatlan lendülettel dolgozik a két űrveterán, jurij romanyenko és georgij grecko, már eddig is bebizonyította, hogy alkalmas más űrhajók fogadására és arra is, hogy működését hosszú ideig folytassa, akár váltott személyzettel, akár úgy, hogy az egyes munkafeladatok elvégzésére „kiegészítést”, fogadjon, ahogy az például dzsanibekov és makarov esetében történt. az űrállomás bővíthető - dzsanibekovék látogatása, illetve a progressz teher szállító űrhajó felbontása idején például az űrkomplexum az űrállomásból és a hozzá csatolt két űrhajóból állt. ez már valódi tudományos kutató-komplexum a világűrben, alkalmas nemcsak a bonyolult tudományos kísérletek elvégzésére, a megfigyelések folytatására, hanem a jelenleginél is bonyolultabb kozmikus kutató laboratóriumok műszaki feltételeinek kidolgozására. az ilyen jellegű váltott személyzettel dolgozó űrállomások a jövőben arra is szolgálhatnak, hogy közbeeső állomások legyenek a bolygókhoz vezető uton.

az űrhajósok kiképzésének vezetője nyilatkozatában ismét felhívta a figyelmet arra, hogy a szaljut-6 űrállomáson még javában folyik a munka, és újabb, igen érdekes kísérletek várhatóak a legközelebbi jövőben.

--

7.15/bzs

- 2 -

Nm 7.58

kk 3. irán: tengeralattjárók

b-fkj csr bzs bs

b o n n, 1978. március 2./mti/

klaus böllingnek, a nyugatnémet kormány szóvivőjének szerdai sajtóértekezletéből itélve úgy tűnik, nincs akadálya annak, hogy az nszk megkösse eddigi legnagyobb fegyverszállítási üzletét.

mint bölling közölte, az aláírásra váró szerződés értelmében egy hamburgi cég hat tengeralattjárót szállít Iránnak, összesen egymilliárd márkáért. az illetékes kormány szerv már tavaly májusban jóváhagyta az üzletet, azzal az indoklással, hogy Irán nem számít „feszültségövezetnek”,.

a bundeswehr küldöttsége nemrég már arról folytatott tárgyalásokat Teheránban, hogy milyen formában biztosítsák a hat tengeralattjáró iráni személyzetének kiképzését.

sajtójelentések szerint a teheráni kormány további ötvenhét, különböző típusú hadihajó megrendelését tervezi nyugatnémet cégektől, mintegy hatmilliárd márka értékben.

mint a taszsz szovjet hírügynökség rámutat, ezek az üzletkötések azt bizonyítják, hogy a nyugatnémet hadiipari komplexum egyre fokozottabb mértékben törekszik külföldi fegyvermegrendelésekre, kijátszva azokat a nemzetközi szerződéseket, amelyek tiltják bizonyos típusú fegyverzet és haditechnika gyártását az nszk területén. /dpa, taszsz/

--

kk 4. jörgensen - francia belügyek

b-kf bzs bj

p á r i z s, 1978. március 2./mti/

giscard d'estaing francia köztársasági elnök a kormány szerdai ülésén „ki nem elégitőnek”, minősítette azt a magyarázatot, amelyet jörgensen dán miniszterelnök adott múlt heti washingtoni kijelentéseiről. nem fogadta el jörgensen állítását, amely szerint nem avatkozott franciaország belügyeibe.

az ügy háttere az, hogy a dán miniszterelnök állítólag kijelentette: a márciusi francia választásokat a szocialista párt fogja megnyerni. jörgensen később tagadta, hogy ilyesmit mondott volna, és hangsúlyozta, hogy nem avatkozott be franciaország belügyeibe.

/folyt. köv./
7.20/bzs

- 3 -

Nm 8.00

kk 4. /jörgensen - ... 1. folyt./bzs

k o p p e n h á g a

jörgensen dán miniszterelnök szerdán kijelentette: nem kér bocsánatot washingtoni kijelentései miatt, mert olyasmit nem mondott, ami ezt indokoltá tenné. /reuter, ap/

-.-

kk 5. színes hírek a szocialista országokból

a-km br bzs bj 1978. március 2. /mti/

m o s z k v a : szovjet autók genfben

a szovjet autóipar újdonsága, a niva-vaz-2121 típusú személygépkocsi lesz a szovjet pavilon sztárja a genfi autószalon csütörtökön megnyitó bemutatóján. az új gépkocsi motorja 85 lóerős, óránkénti sebessége 130 kilométer. a bemutatóra elküldik a népszerű zsiguli /lada/ gépkocsik több modelljét. közülük a lada-1600 kényelmi szempontból felülmúlja az autócsalád valamennyi korábbi tagját. /taszsz/

m o s z k v a : lovas turizmus

egyre népszerűbbé válik, s lassan télen is divatba jön a szovjetunióban a lovas turizmus. az ural-hegység déli részén ilyenkor különösen sokan hódolnak e sportnak. a téli túrások során a lovaglást kedvelők kétételes tajgai kirándulásra is eljuthatnak. júniustól szeptemberig a kaukázusba is szerveznek 15 napos utakat. a kirándulók hat napot töltenek pihenőhelyen, majd 6 napos -100 kilométeres lovaglás következik a hegyek között. nem kevésbé festőiek az altájban lebonyolított lovaskirándulások, ahol a résztvevők a nyári tajgából jutnak el az alpesi réteken át egészen a hegycsucsokig. /taszsz/

k i j e v : enciklopédia

kijevben megjelent az új ukrán enciklopédia első kötete. a 12 kötetre tervezett kiadvány 50 ezer szakkifejezést, 15 ezer életrajzi cikket tartalmaz majd. ukránban egyébként már több érdekes enciklopédikus kiadvány jelent meg, köztük a 3 kötetes enciklopédiai szótár, a kibernetikai enciklopédia, az „ukrán művészetek története”, valamint „ukrajna városainak és falvainak története”. /taszsz/

/folyt. köv./

7.35/bzs

Nm 8.20

- 4 -

kk 5. /színes hírek ... 1. folyt./bzs

s z ó f i a : ponty-poronty

bolgár halbiológusok új technológiát dolgoztak ki a pontyok szaporítására. az elmúlt évben egy kis tóban elhelyezett fémhálóba több mint 200 ezer ponty-porontyot bocsátottak. napjában 8-10 alkalommal kaptak enni az apró halak, mégpedig szemcsés táplálékot, s októberre súlyuk meghaladta az 1 kilogrammot. a nyolcszáz hektárnyi területű tóból ezek után közel 200 tonna pontyot halásztak ki. /taszsz/

-.-

kk 6. emberrablók

b-bl csr bzs bj r ó m a, 1978. március 2./mti/

az olasz rendőrség szerdán nagyszabású razziát indított az emberrablók ellen, és letartóztatott 15 állítólagos maffiosot. további 15 személy után hajtóvadászat folyik. mindannyiukat azzal gyanúsítják, hogy résztvettek a múlt év novemberében massimiliano grazioli herceg, ez év januárjában pedig sergio somnino gyáros elrablásában.

az emberrablás az utóbbi években olaszországban az egyik legjobban jövedelmező üzletté vált. a rendőrség becslése szerint 1970 óta 180 millió dollárnak megfelelő összeget fizettek ki váltságdíjakra. az emberrablási hullám a múlt évben tetőzött, amikor annak 76-an estek áldozatul, közülük 39-et azóta se láttak újra. az utóbbiak közé tartozik a múlt év végén elrabolt grazioli herceg is. /upi, reuter/

-.-

kk 7. belgrádi találkozó

a-pl ai bzs bj b e l g r á d, 1978. március 2./mti/

szerdán a jugoszláv fővárosban megkezdte munkáját a belgrádi találkozó záródokumentumának szerkesztésével foglalkozó csoport - jelentette a pap lengyel hírügynökség külföldi tudósítója. a csoport munkájában a szovjetunió, az egyesült államok, dánia, románia, máltá, svájc és jugoszlávia képviselői vesznek részt.

belgrádban úgy vélik, hogy a testület március 5-ig befejezi munkáját. így módon március 7-től megkezdődhetnek a résztvevő küldöttségek záróbeszédei. /pap/

7.40/bzs

Nm 8.20

- 5 -

kk 8. gierek—dolanc

a-rp ai bzs bj v a r s ó, 1978. március 2. /mti/

edward gierek, a lemp kb első titkára fogadta a lengyelországban tartózkodó sztane dolancot, a jksz kb elnöksége végrehajtó bizottságának titkárát.

véleményt cseréltek a legfontosabb nemzetközi kérdésekről. hangsúlyozták, hogy a két párt és a két ország hozzá kíván járulni az enyhülés, a nemzetközi együttműködés és a bizalom erősítéséhez.

a megbeszélésen gierek és dolanc kedvezően értékelte a lengyel-jugoszláv kapcsolatok töretlen fejlődését. különösen kiemelték a gazdasági és a tudományos-műszaki együttműködésben elért eredményeket. aláhúzták, hogy a két párt a kapcsolatok további szélesítésére törekszik, összhangban a lengyel és a jugoszláv nép érdekeivel. /taszsz/

--

kk 9. rövid hírek

b-bl csr bzs bj 1978. március 2. /mti/

r ó m a : etiópai külügyminiszter

feleke gedle giorgisz etiópai külügyminiszter szerdán munkalátogatásra rómaiba érkezett, ahol tárgyalásokat folytat arnaldo forlani olasz külügyminiszterrel. az etiópai külügyminiszter csütörtökön etiópia római nagykövetségén sajtótájékoztatót tart. /upi/

r e y k j a v i k : általános sztrájk

az izlandi szakszervezetek szerdán általános sztrájkot indítottak. a kormány új takarékosági intézkedései ellen tiltakoznak. ezek keretében a kormány a megígért tíz százalék helyett csak öt százalékkal akarja emelni a béreket. nem lépnek sztrájkba a halászok, a köztisztviselők és a postások.

/afp, reuter/
/folyt. köv./

7.55/bzs

Nm 8.20

- 6 -

kk 9. /rövid hírek... 1. folyt./bzs

n y u g a t - b e r l i n : ndk-nyugat-berlini tárgyalás

nyugat-berlinben szerdán újabb megbeszélést tartottak az ndk közlekedési minisztériumának és a város szenátusának képviselői a spandau folyó zsiliprendszerének kibővítésére vonatkozó technikai kérdésekről. a megbeszéléseket április elején folytatják. /mti/

b e l g r á d : tito

tito jugoszláv államelnök szerdán, csaknem kéthónapos távollét után, az adriai-tenger partján lévő hercegnoviból visszatért belgrádba. /ap/

a t h é n : általános sztrájk

a szállítás, a hírközlés, a bankok és a posta dolgozóinak részvételével szerdán görögországban egynapos általános sztrájkot tartottak. az athéni rádió jelentése szerint incidensek nem voltak. /bta/

b u j u m b u r a : genscher

hans-dietrich genscher, az nszk külügyminisztere szerdán afrikai utjának második állomásán, burundiban tárgyal a közép-afrikai ország vezetőivel. /dpa/

s z ó f i a : manescu szófiában

manea manescu miniszterelnök vezetésével román kormányküldöttség érkezett szerdán szófiába, hogy résztvegyen az oszmán iga alóli bolgár felszabadulás jubileumi ünnepein. sztanko todorov, a bolgár minisztertanács elnöke szerdán szívélyes, baráti megbeszélést folytatott a román kormányfővel. /bta/

--

7.57/bzs

Nm 8.35

- 7 -

kk.10. gyógyszerper japánban

fn/a/bj

t o k i ó, 1978. március 2./mti/

japán háboru utáni történetének egyik leghosszabb perében a bíróság kártérítés megfizetésére kötelezte az államot, valamint három nagy gyógyszergyárat egy egészségre ártalmas készítmény felelőtlen kereskedelmi forgalmazásának tragikus következményei miatt.

a quinoform nevű gyógyszert megfelelő előzetes ellenőrzés nélkül még 1953-ban kezdték árusítani bél- és gyomorbántalmak ellen. rövidesen súlyos mellékhatások jelentkeztek. kiderült, hogy olyan alapanyagot tartalmaz, amely megtámadja az idegrendszert, részleges vagy teljes bénaságot, sőt vakaságot okoz. a közép-japáni kanazava járásbírósága mostani döntésével összesen 180 millió jen kártérítést ítél meg 16 betegnek. az ítélet precedens jellegű, mivel országshozta még 22 járásbíróságon folyik az ügyben kártérítési per.

amióta a tanaba szeijaku, a takeda és a ciba-geigy társaságok az egészségügyi minisztérium jóváhagyásával áruba bocsátották ártalmas készítményüket, japánban tízezer súlyos megbetegedést jegyeztek fel. előfordult több halálest is. a kanazavai ítélethirdetés után a felperesek jogi képviselője kijelentette, hogy a döntéssel csak részben elégedett. a bíróság megállapította ugyan az állam és a három gyógyszergyár felelősségét, de így sem ítélte meg az eredetileg követelt 500 millió jenes összeget.

-. -

kk.11. megemlékezések csou en-lajról

bé/a/bj

p e k i n g , 1978. március 2./mti/

a kínai sajtó, a rádió és a televízió feltűnően nagy terjedelemben emlékezik meg a két évvel ezelőtt elhunyt csou en-laj miniszterelnök 80. születésnapjáról. a lapok beszámolnak róla, hogy a csou en-laj életutját bemutató, tavaly márciusban megnyitott pekingi kiállítást eddig több mint két millió ember tekintette meg. a kínai történelmi múzeum gondozásában pedig háromszáz képet tartalmazó könyv jelent meg a volt miniszterelnökről.

/folyt.köv./

7.55/a

Nm 8.40

- 8 -

kk.11./ megemlékezések.....folyt./-a

az évforduló alkalmából a csiefangcsün pao, a hadsereg lapja csaknem egy teljes oldalt betöltő cikket közölt csou en-lajról. a cikket, amelyet lo zsu-j-csing volt közbiztonsági minisztert írt, átvette több más kínai lap, köztük a zsenmin zsipao is. - a cikkíró hangsúlyozza, csou en-laj következetesen megvalósította mao ce-tung-i vonalat a kulturális forradalom idején, és közben tisztában volt lin piao és a „négyek bandája”, intrikáival és gonoszságaival, és akadályozta azok végrehajtását. ellenezte a közbiztonsági és a bírósági szervek szétzuzására irányuló akciókat is. mindent elkövetett azért, hogy megmentsen idős kádereket a meghurcoltatástól. így például, amikor a „négyek bandája”, támadást indított ho lung marsall ellen, csou en-laj személyesen vette védelmébe és gondoskodott biztonságáról.

csou en-laj - írja lo zsu-j-csing - kezdettől fogva meg volt győződve mao ce-tung elméletének és vonalának helyességéről, őszintén és hiven támogatta az elnököt, készséges segédjeként tevékenykedett, és egész életét annak szentelte, hogy az adott helyzetnek megfelelően, minden területen érvényre juttassa mao elnök forradalmi vonalát. a hosszú menetelés idején, 1935-ben, csou en-laj különösen fontos szerepet játszott mao ce-tung párton belüli vezető pozíciójának megszilárdításában. határozottan ellenezte lin piao arra irányuló kísérletét, hogy kiragadja mao ce-tung kezéből a katonai irányítást, és peng tö-huajt helyezze a parancsnoki tiszt-ségbe. mao elnök mindenkor feltétlen bizalommal viseltetett csou en-laj iránt, és a legjobb véleményével volt róla. csou en-laj viszont tudatosan arra törekedett, hogy megértesse az emberekkel mao elnök szerepének és vezető pozíciójának fontosságát.

a cikkíró - aki egyébként maga is a kulturális forradalom „politikai áldozata”, közé tartozott - befejezésül rámutat: csou en-laj sohasem engedte meg, hogy emlékművet emeljenek tiszteletére, vagy hogy szülőhelyét kiállítási központtá tegyék.

/folyt.köv./

8.05/a

Nm 8.40

- 9 -

kk.11./ megemlékezések.....2.folyt./-a

széles látókörű, határozott és egyenes jellemű politikus volt. neki köszönhető, hogy a kulturális forradalom idején csökken-
teni lehetett lin piao és a „négyek bandájának”, romboló
tevékenységét. csou en-laj egyedülálló és döntő szerepé-
nek tudható be, hogy végülis győzelmet aratott kínában a kul-
turális forradalom.

kk.12. salt - afrika szarva - pravda

ék/a/bj m o s z k v a , 1978. március 2./mti/

veszélyes és haszontalan - állapítja meg²csütörtö-
ki pravda - befolyásos amerikai köröknek az az igye-
kezete, hogy a salt-tárgyalásokon elérendő haladást függő-
vé tegyék az északkelet-afrikai konfliktus washingtonnak tet-
sző rendezésétől. a cikkíró - georgij ratiani - emlékeztet rá,
hogy minden politikus, a világ sorsáért aggódó minden ember
számára nyilvánvaló, milyen mértékben függ az emberi civiliz-
áció jövője a fegyverzetek korlátozásától, a leszereléstől.

az utóbbi időben washington egyre több jelét adja an-
nak, hogy szeretné összefüggésbe hozni a salt-tárgyalások továb-
bi alakulását egyéb, ezzel semmilyen összefüggésben nem lévő
nemzetközi kérdésekkel. nem kell hangsúlyozni, hogy ez a dur-
va zsarolás mennyire összeegyeztethetetlen az államközi kapcso-
latok elveivel.

robert byrd, a szenátus demokrata többségének vezető-
je egyenesen odáig ment el, hogy az „egyesült államok érdekei-
nek aláásásával és a nemzetközi béke veszélyeztetésével”, vá-
dolta meg az agresszió áldozatát, etiópiát támogató szovjet-
uniót.

/folyt.köv./
8.11/a
Nun 8.11

- 10 -

kk.12./ salt-.....folyt./-a

brzezinski nemzetbiztonsági főtanácsadó a cia adatai-
ra támaszkodva azzal ijesztgeti az amerikai polgárt, hogy a
szocialista országok hatalmas mennyiségű fegyverzetet halmoz-
tak fel, és nagyszámú fegyveres erőket állomásoztatnak afrika
szarván. más propaganda állítások azt próbálják elhíttetni, hogy
a szovjetunió szaud-arábiai gazdag olajmezők bekebelezésére
készül.

nem járhatnak sikerrel az olyan mesterkedések, amelyek
azt célozzák, hogy egy csomóba kössenek olyan nemzetközi prob-
lémákat, amelyeknek egymáshoz semmi közük. a hadászati támadó
fegyverzetek korlátozásáról folyó tárgyalások lefékezése, vagy
a meghiusításukra tett kísérlet csak a fegyverkezés újabb ve-
szélyeket magában rejtő szakaszának kezdetét, a rakéta-nukleá-
ris katasztrófa veszélyének növekedését eredményezheti.

--

kk.13. thaiföld

a-pl/so/ai/a/bj s i n g a p o r e , 1978.március 2./mti/

kriangszak csamanand thaiföldi minisztereinek singa-
pore-ban tartott sajtókonferenciáján megerősítette, hogy kor-
mánya jószomszédi kapcsolatokra törekszik indokina országai-
val. a délkelet-ázsiai országok szövetsége /asean/ négy má-
sik tagállamában - indonéziában, a fülöp-szigeteken, malay-
siában és szingapurban - tett első körútja után bangkokba
visszatérve úgy vélekedett, hogy ezek az országok támogat-
ják thaiföld politikáját. ez a politika - hangoztatta csama-
nand - az öt asean-tagország kormányfője által 1977 augusz-
tusában kuala lumpurban aláírt határozaton alapul, amely elő-
irányozta a „békés és kölcsönösen előnyös kapcsolatok ki-
alakítását a térség valamennyi államával, beleértve kambod-
zát, laoszt és vietnamot,,.

/folyt.köv./
8.20/a
Nun 9.00

- 11 -

kk. 13./ thaiföld.....folyt./-a

a thaiföldi miniszterelnök a továbbiakban kijelentette: „ az asean nem katonai szervezet, nem fenyeget egyetlen országot vagy országcsoporthoz sem. „ néhány nappal korábban azonban manilában még a következőket hangoztatta: „ mivel thaiföld a frontvonalon az asean-országok előőrsége, minden tőlünk telhető megteszünk, hogy országunkat az asean-tagállamok pajzsaként erőssé tegyék. „

körutja során a thaiföldi miniszterelnök a négy ország vezetőivel az asean-tagállamok lassan fejlődő gazdasági együttműködéséről, kétoldali kérdésekről, valamint az indokina államaihoz fűződő kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről tárgyalt.

a djakartai megbeszélésekről kiadott közös közlemény szerint suharto indonéziai elnök támogatásáról biztosította. „ thaiföldet az indonéziai államokhoz fűződő kapcsolatainak fejlesztését célzó erőfeszítéseiben. „

marcos. fülöp-szigeti elnök szintén hangoztatta: az asean-országok érdekeltek abban, hogy a vietnami szocialista köztársasággal fenntartott kétoldali kapcsolataikat a térség békéje érdekében szilárd együttműködési megállapodásokká formálják. hasonló szellemben nyilatkozott malaysia és szingapur miniszterelnöke is.

csamanand látogatása során tárgyalt az asean-tagországok vezetőivel a katonai együttműködés kérdéseiről is. /adn/

-. -

kk 14. etiópia—szomália

a-rp ai bzs bj

1978. március 2./mti/

a d d i s z a b e b a

mengisztu hailé mariam alezredes, az etiópiai ideiglenes katonai kormányzótanács elnöke az ndk televíziója által szerda este sugárzott nyilatkozatában felhívta a figyelmet azoknak a mesterkedéseknek a veszélyességére, amelyekkel az imperialista körök megpróbálják kiszélesíteni az ogadeni háborút.

/folyt. köv./

8.33/bzs

hmm 9:05

- 12 -

kk 14. /etiópia - ... 1. folyt./bzs

(hailé mariam)

mengisztu ismételtén kijelentette, hogy hazája nem vet szemet más állam területére. az ogadenben négy héttel ezelőtt elindított etiópiai ellentámadás céljával kapcsolatban megerősítette, hogy az addisz abebai reguláris csapatok és a népi milícia egységei a külföldi erők megszállta területek felszabadításáért harcolnak, és nem akarják átlépni a szomszédos területek határait.

(hailé mariam)

a konfliktus rendezéséről szólva mengisztu határozottan leszögezte, hogy a tárgyalások feltétele a szomáliai csapatok maradéktalan kivonása az elfoglalt etiópiai területekről.

az etiópiai vezető nagyra értékelte a szocialista országok segítségét, amelyet az északkelet-afrikai államnak nyújtanak. /adn/

m o g a d i s h u

szomália szerdán hivatalos közleményben (felszólította) a kétoldali kapcsolatok megjavítására kenyt, és sürgette, hogy módosítsa álláspontját vele szemben.

kenya - mint a reuter hírügynökség is megjegyzi - aggodalommal figyeli szomália ogadeni törekvéseit, tudniillik attól tart, hogy mogadishu feléleszti az észak-kenyai területekre támasztott igényét is.

mogadishu azzal próbálta igazolni a kapcsolatok javításának „ szükségességét, „ hogy „ nincsenek ellenséges szándékai kenyával szemben. „. másrészt azt fejtegette, hogy nairobi szomália-ellenességével nyomást akart gyakorolni a nyugati országokra - mégpedig kettős célból: egyrészt, hogy ne adjanak fegyvert mogadishunak, másrészt, hogy alátámaszsa az ezekhez az államokhoz benyújtott saját fegyverkérelmét. /reuter/

-. -

8.37/bzs

hmm 9:15

- 13 -

kk.15. a spanyol külügyminiszter Lengyelországban

a-rp/so/ai/a/bj v a r s ó, 1978. március 2./mti/

a spanyol-lengyel kapcsolatok elmélyítéséhez járult hozzá marcelino oreja aguirre spanyol külügyminiszter varsói hivatalos látogatása.

szerdán a plneáris megbeszéléseken a két külügyminiszter - emil wojtaszek lengyel külügyminiszter és vendége - tájékoztatta egymást kormánya külpolitikájának alapvető irányairól. a felek véleményt cseréltek a legfontosabb nemzetközi kérdésekről. kifejezték a két ország törekvését arra, hogy bővítsék kapcsolataikat a különböző területeken, különösen gazdasági téren.

a tárgyalásokról közös lengyel-spanyol közleményt adtak ki, amelyet akét külügyminiszter írt alá.

a dokumentum szerint a felek a nemzetközi kérdéseken kívül megvitatták a kétoldalu kapcsolatok fejlesztésének távlatait is. mindketten amellett foglaltak állást, hogy az ensz alapokmányának és a helsinki záróokmányának megfelelően és azok szellemében bővíteni kell együttműködésüket.

a két ország hozzá kíván járulni az enyhülési folyamat erősítéséhez. arra törekszik, hogy ez a folyamat megfordíthatatlanná váljék, és terjedjen ki katonai térre is - huzza alá a közlemény. a felek kiemelték a fegyverkezési hajszára megfékezésének szükségességét, és konkrét intézkedéseket sürgettek az általános és teljes leszerelés érdekében.

a miniszterek megállapodtak abban, hogy a két külügyminisztérium évente rendszeresen konzultál a kétoldalu, illetve a nemzetközi kérdésekről. rámutattak arra, hogy jó lehetőségek vannak a gazdasági kapcsolatok bővítésére. emellett lépéseket tesznek a kulturális, a tudományos-műszaki együttműködés fejlesztésére is.

oreja ^{aguirre} hivatalos spanyolországi látogatásra hívta meg lengyel kollégáját, aki elfogadta a meghívást.

/folyt.köv./

8.35/a
Nm 9.25

- 14 -

kk.15./ spanyol.....folyt./-a

a két külügyminiszter kicserélte a tavaly májusban aláírt lengyel-spanyol kulturális és tudományos együttműködési megállapodás ratifikációs okmányait. mieczyslaw zajfryd lengyel közlekedési miniszter és a spanyol külügyminiszter kormányközi megállapodást írt alá a két ország közötti áruszállítások szabályozásáról.

henryk jablonski, a lengyel államtanács elnöke szerdán fogadta a spanyol külügyminisztert. megvitatták a kétoldalu kapcsolatok és az együttműködés bővítésének lehetőségeit. szóltak az európai biztonság és béke erősítésének kérdéseiről is.

a tárgyalások befejeztével oreja ^{aguirre} sajtóértekezleten értékelte látogatásának eredményeit. a spanyol diplomácia vezetője meglepéssel beszélt utjáról, hangsúlyozva, hogy tárgyalásai elősegítették a két ország együttműködésének bővítését mind politikai, mind gazdasági téren. a két ország gazdasági potenciálja széles távlatokat nyit a kooperációs kapcsolatoknak és a gazdasági együttműködés más formáinak bővítésére - hangsúlyozta oreja ^{aguirre}.

a spanyol külügyminiszter csütörtök délelőtt befejezi lengyelországi látogatását és belgrádba utazik./pap/

--

kk 16. észak-kaukázusi földrengés - részletek

ki bzs ng m o s z k v a, 1978. március 2. /mti/

a moszkvai trud csütörtökön részleteket közölt a szerda éjjeli földrengésről, amely a kaukázus északi részén, minyeralnije vodi térségében zajlott le. mint a részletes jelentésekből kitűnik, a földrengés epicentruma pjatyigorszk városától mintegy 40 kilométerrel északra volt. a városban, ahol két nagyobb lökést észleltek, a földrengés semmiféle kárt sem okozott.

9.07/bzs
Nm 9.25

- 15 -

/folyt. köv./

kk 16. /észak-kaukázusi ... 1. folyt./bzs

jesszentuki városában a lakosságot álmából riasztották fel a rengések, azonban nem okoztak súlyosabb károkat, és emberéletben nem esett kár. főként a régi épületekben keletkeztek kisebb károk, ezeket a házakat haladéktalanul kiürítették. megsérült két iskolaépület is - a tanítás ezekben egyelőre szünetel, és a tanulók más iskolákban folytatják tanulmányaikat. a víz- és villanyvezetékek nem rongálódtak meg. szerdán a városban az élet teljesen normális mértékben folyt, az üzemekben, intézményekben fennakadás nélkül dolgoztak. a városi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket az ideiglenesen elköltöztetett lakók elhelyezésére, a megrongált épületek műszaki felülvizsgálatára, és az esetleges helyreállítási munkák előkészítésére. /kis/

-.-

kk 17. szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

a borba a belgrádi találkozóról

már bzs ng b e l g r á d, 1978. március 2./mti/

a borba csütörtök reggeli számában a következőket írja a belgrádi európai biztonsági és együttműködési találkozóról:

„a találkozó szerdai napja különösebb izgalmak nélkül, a szokásos nem hivatalos csatornákon keresztül folytatott megbeszélések jegyében telt el. az eszmecsere alapjául a dán és a román küldöttség kedden előterjesztett záródokumentumjavaslata, valamint a hozzájuk csatolt német és svájci kiégésítés szolgált.

a szerdai plenáris ülés igen rövid volt. ezt követően tíz küldöttség bekapcsolásával nem hivatalos csoportban tanácskoztak. egyes értékelések szerint a találkozó munkája ilyen formában esetleg e hét végéig vagy a jövő hét elejéig is eltarthat, ha nem történik olyan negatív fordulat, amely még tovább ronthatja a száva központban már amúgy is kialakult, a legkevesbé sem irigylésre méltó helyzetet és hangulatot.

/folyt. köv./
9.20/bzs
Nm 9.35

- 16 -

kk 17. /szigoruan szerk.táj. - a borba ... 1. folyt./bzs

az események alakulását illetően nem szabad kizárni a negatív fordulatot. ezt érzékeltették a szerdai nem hivatalos eszmecsere is, amelyeknek során - elsősorban tömbálláspontról - olyan elletétes nézeteket lehetett hallani, amelyek megnehezítik a záródokumentum szövegének kidolgozását, és a jelek szerint a dokumentum tartalma és terjedelme aligha tud túllépni egy átlagos kommuniké keretein.

ilyen helyzetben az el nem kötelezett és semleges országok képviselői arra töreksznek, hogy a záródokumentum szövegében reális helyet kapjanak az enyhülés és a biztonság erősítése szempontjából létfontosságú kérdések, mint a bizalom-erősítő intézkedések, a leszerelés, a földközi-tengeri-térségi együttműködés stb., /márkus/

-.-

kk.18. egyiptom—izrael

b-pn-sj/a/bj kairó, tel-aviv, 1978. március 2./mti/

Nafred atherton amerikai külügyi államtitkár csütörtökön izraelben folytatja az egyiptomi-izraeli különtárgyalások felújítását célzó tárgyalásait. dajan külügyminiszterrel és begin kormányfővel találkozik, mielőtt pénteken továbbutaznék jordániába, hogy megkísérelje a hasemita királyságot is bevonni az izraeli-egyiptomi alkuba.

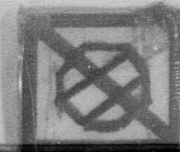
kairói hivatalos megnyilatkozások szerint atherton kamel egyiptomi külügyminiszterrel és szadat elnökkel szerdán tartott megbeszélései nem csökkentették az egyiptomi-izraeli véleménykülönbséget.

a csütörtöki al-ahram közli, hogy szadat átadta athertonnak egyiptom válaszát az izraeli javaslatokra. kairó elutasítja a negatív izraeli álláspontot /a megszállt arab területeken létesült települések fenntartása, a palesztinaiak önrendezési jogának megtagadása és a megszállt arab területek teljes kiürítésének ellenzése/

/folyt.köv./

9.20/a
He 9.55
Nm 10.00

- 17 -

kk.18./ egyiptom-----...folyt./-a

szadat - írja az al-ahram - felszólította washingtoni kormányt, hogy begin izraeli kormányfő március közepére tervezett egyesült államokbeli látogatásakor aktívabban működjenek közre a közel-keleti békefolyamat, meggyorsításában.

az al-ahram kitér az izraeli kormányfő szadathoz intézett szerdai üzenetére, amely a kétoldalu katonai és politikai bizottság munkájának felújítását sürgetve megismételte, hogy izrael hajthatatlan azokban a kérdésekben, amelyek egyiptom véleménye szerint a tárgyalások alapjait jelentik. hát akkor miről tárgyaljon a két bizottság, ha nem a béke alappilléreit képező kérdésekről, - teszi fel a kérdést a kairói lap, megállapítván, hogy begin felhívása semmivel sem vitte előbbre a tárgyalások ügyét.

az izraeli kormány makacsságát tel-avivban is bírálják, mégpedig természetesen elsősorban az ellenzéki munkáspárti politikusok. jügal allon volt külügyminiszter szerdán egy tv-interjú során megállapította, hogy az izraeli-egyiptomi tárgyalások holtpontra jutottak. ezért a kormánynak módosítani kell a palesztinaiakkal és a megszállt területek kérdésével kapcsolatos álláspontját. a megszállt területeken élő palesztinaiak sorsára vonatkozó begin-terv - amely csak önkormányzatot irányoz elő - allon szerint úgy volna csak megvalósítható, ha abban izrael, egyiptom, jordánia és a palesztinaiak közös megállapodnának. jordániának részt kell vennie a tárgyalásokon.

a munkáspárt lapja, a davar azzal érvelt, hogy hajthatatlanságával begin washington haragját is kiválthatja.
/upi, reuter, ap/

kk.19. nicaragua

b-gr/so/sj/a/bj m a n a g u a , 1978. március 2./mti/

a csaknem két hónapja tartó kormányellenes zavargások színterévé vált nicaraguai fővárosban, managuában szerdán a rendőrség és a nemzeti gárda könnygázzal és puskatussal osztotta szét 200 újságíró tüntetését. az újságírók a nemzeti sajtó napján meg akarták koszoruzni pedro joaquin chamorro ellenzéki szerkesztő és lapkiadó meggyilkolásának színhelyét. a nicaraguai sajtó dolgozói az idén a nemzeti sajtó napját chamorro emlékének szentelték. mint emlékeztet, az ellenzéki lapszerkesztő meggyilkolása indította el január 10-én a somoza diktatúrája ellen kibontakozott általános sztrájkot, majd a demokratikus erők sorozatos megmozdulásait, amelyeket a rezsim erőszakos szervezete véres terrorral próbál letörni.

/folyt.köv./

9.32/a
Ké 9.55
Nem 10.10

kk.19./ nicaragua.....folyt./-a

szerdán a chamorro alapította demokratikus felszabadítási unió /udel/ felhívására a nicaraguai dolgozók széleskörű kormányellenes sztrájkkal tiltakoztak a managuai egyetem elleni támadás során hétfőn meggyilkolt három diák halála miatt. megbénult az ipari termelés, zárva maradtak az üzletek és hivatalok, és nem volt tanítás az iskolákban sem. a 24 órás munkabeszüntetéssel egyidőben temették el a meggyilkolt diákokat. a sztrájkot a polgári ellenzék, a munkáltatók és a szakszervezetek egyaránt támogatták, hogy kifejezzék tiltakozásukat a kormány terrorja ellen.

egyk

julio quintana nicaraguai külügyminiszter nyilatkozatában a sandinista nemzeti felszabadítási frontot vádolta az ország több vidéki városában fellángolt zavargásokért. a külügyminiszter heves kirohanásokat intézett a baloldal és a demokratikus haladó szervezetek ellen. megkerülve a problémák valós okainak feltárását, azzal rágalmazta a szovjetuniót és kubát, hogy szerepe van az eseményekben. /reuter, upi/

--

kk 20. angola

a-rp/ve ai bzs bj

1978. március 2./mti/

l i s s z a b o n

a upi amerikai hírügynökség értesülése szerint az elmúlt két hétben 200 nyugati zsoldos érkezett angola északi területeire, hogy csatlakozzék a kormányellenes erőkhöz. a zsoldosok között volt angol, francia és belga katonák találhatók. valamennyiüket a zairei bázissal működő fnla nyugat-barát kormányellenes szervezet toborozta londonban. a toborzást titokban végezték.

a brit kormány nemrégiben figyelmeztetett arra, hogy az elfogott zsoldosok nem számíthatnak hivatalos segítségre. agostinho neto angolai államfő pedig a közelmúltban bejelentette, hogy a foglyul ejtett zsoldosokat kivégzik.

emlékeztet, hogy az angolai polgárháború idején több száz európai és amerikai zsoldos harcolt az fnla oldalán. /upi/

/folyt. köv./
9.37/bzs
Ké 9.55
Nem 10.15

√ a upi értesülése szerint angola egyes területein aktívizálódtak a rendszerellenes nyugat-barát gerillaszervezetek.

kk 20. /angola... 1. folyt./bzs

l u a n d a

agostinho neto angolai államfő, az mpla-munkapárt elnöke szerdán fogadta a kormány meghívására Luandában tartózkodó alekszandr akimovics iskov szovjet halgazdasági minisztert, az szkp központi bizottságának póttagját.

az angolai vezető köszönetét fejezte ki a szovjet-unió segítségéért. meggyőződéssel szólott arról, hogy a két ország együttműködése tovább erősödik és fejlődik.
/taszsz/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

/upi/

az amerikai hírügynökség a nyugat-barát szervezetek tevékenységének fokozódását azzal magyarázza, hogy nagyszámú kubai csapatokat irányítottak át, illetve irányítanak át angolából etiópiába.

az ugynevezett cabinda enclave felszabadítási frontja kedden azt állította, hogy 139 foglyulejtett kubait kivégzett. közölte továbbá, hogy az olajban gazdag területen „több”, kelet-európai tanácsadó is fogságba esett.
/mti/

-. -

kk 21. divsz-közgyűlés

h j / s o b z s n g b e r l i n , 1978. március 2.

horváth julia, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

szerdán este az ifjúság báljával véget ért a demokratikus ifjúsági világszövetség x. közgyűlése. a nagyszabású rendezvényen erich honecker, a német szocialista egységpárt kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke is megjelent és beszédet mondott.

/folyt. köv./
9.42/bzs
Ké 9.55
Névv 10.20

- 20 -

kk 21. /divsz-közgyűlés... 1. folyt./bzs

a bálon részt vett sok ezer, felszabadult hangulatu fiatal a köztársaság palotájának ez alkalomra felkészített összes termeit birtokba vette. a késő éjszakai órákig nemzetközi műsorok - köztük a kisz központi művészegyüttes ez alkalomból berlinbe érkezett rajkó-zenekarának produkciója - szórakoztatták a vendégeket.

az egyes országok és a demokratikus ifjúsági világszövetség által felállított bazárok nagy forgalmat bonyolítottak le - a befolyt pénzt a vit-alapra utalják át.

x x x

csütörtökön kezdi meg tanácskozását berlinben a xi. világifjúsági találkozó nemzetközi előkészítő bizottsága.

az ülésen meghallgatják alain gresch koordinációs titkár beszámolóját, valamint a kubai küldött tájékoztatóját a vit előkészületeiről. megvitatják a vit politikai, kulturális, gyermek- és sportprogramját, valamint több gazdasági és pénzügyi kérdést is.

a xi. vit-re a világ minden tájáról 16 000 küldött és 5000 turista érkezik majd havannába.

-. -

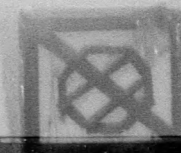
kk 22. afrika - ensz

a - k m a i b z s b j n e w y o r k , 1978. március 2. /mti/

az afrikai országok csoportja az ensz-ben a biztonsági tanács sürgős összehívását kérte, hogy vitassák meg a rhodesiai helyzetet. a világszervezet székhelyén ezt a lépést a múlt hónap közepén a smith-rezsim és a támogatását élvező, kiegyezésre hajló szinesbőrű csoportok ugynevezett „belső rendezési tervével”, hozzák összefüggésbe. ezt a tervet - mint ismeretes - február közepén hozták nyilvánosságra salisburyben.

/folyt. köv./
9.45/bzs
Ké 9.55
Névv 10.20

- 21 -

kk 22. /afrika - ensz... 1. folyt./bzs

dibon bamba, felső-volta képviselője, az afrikai csoport márciusi elnöke levélben fordult ivor richard brit ensz-nagykövethez, a biztonsági tanács soros elnökéhez, és a 49 afrikai állam nevében arra kérte, hogy hétfőre hívják össze az ülést. /taszsz, adn, ap, reuter/

x x x

theo ben guirirab, a délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ ensz-képviselője szerdán kijelentette: szervezete hajlandó folytatni a tárgyalásokat a nyugati országok képviselőivel a független namibiai állam létrehozásáról. a namibiai szóvivő kategorikusan visszautasította azokat a dél-afrikai állításokat, amelyek szerint a swapo nem hajlandó a tárgyalásokra, s kizárólag fegyverrel akarja kivívni a jelenleg dél-afrikai megszállt terület függetlenségét. által

„tárgyalásokat folytatunk az öt nyugati hatalom /egyesült államok, franciaország, kanada, nszk és nagybritannia/ képviselőivel, készek vagyunk más vélemények elfogadására, és soha sem beszéltünk a tárgyalások megszakításáról, - mondotta guirirab.

április 24. és május 3. között tartják a közgyűlés namibiával foglalkozó rendkívüli ülészakát. ezt kurt waldheim főtitkár közölte szerdán a tagállamok képviselőihez intézett üzenetében. /upi, afp/

x x x

leslie harrimann, az ensz apartheid-bizottságának nigériai elnöke szerdán apartheid-ellenes dél-afrikai rádióadókat avatott fel. kijelentette: reméli, hogy az adások elősegítik a faji megkülönböztetés felszámolását. /reuter/

--

9.50/bzs

- 22 -

Nm 10:30

kk.23. olasz kormányválság - kereszténydemokraták

se/a/ng

r ó m a , 1978. március 2.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

az olaszországot kormányzó kereszténydemokrata párt /dc/ vezetősége szerdán éjjel tájban végetért ülésén állást foglalt február 3-1 határozata mellett, azaz sikraszállt egy újabb programmegállapodás talaján kialakítandó parlamenti összefogásért.

a vezetőség a kereszténydemokrata képviselők és szenátorok háromnapos római tanácskozásán hozott döntések szellemében újból felhatalmazta giulio andreottit a pártközi tárgyalások folytatására és egy olyan kormányprogram kidolgozására, amely élvezné a parlament többségének támogatását. a vezetőségi ülést követően andreotti megbízott kormányfő újságírók előtt kijelentette, hogy szombaton délelőttre tervezi az újabb pártközi tanácskozást.

a dc állásfoglalásával kapcsolatban a kommunista párt lapja, a l,unitá csütörtöki számában megállapítja: vereséget szenvedtek ugyan azok a kereszténydemokrata körök, amelyek szakítani akartak az okp-val, de eléggé erősnek bizonyultak ahhoz, hogy rányomják politikájuk bélyegét a dc politikai tervének alakítására. a l,unitá úgy tudja, hogy a dc 398 képviselője és szenátora közül szerdán 215-en írták alá moro és zaccagnini javaslatait és 130-an a,, héják,, támogatóik indítványát. /folyt.köv./
9.42/a - 23 -

Nm 10:35

kk.23./ olasz.....folyt./-a

/ez az előtt történt, mielőtt közös határozat született volna arról, hogy az okp-val sem a kormányban, sem „többségi parlamenti koalícióban, nem hajlandók összefogni./

a corriere della sera csütörtökön olyan értesülést közölt, hogy andreotti a következő három feltétellel tárgyalhat a kommunistákkal:

1./ megállapodhat velük egy olyan új kormány létrehozásában, amely a köztársasági elnöki választásig /decemberig/ maradna hivatalában /tehát eleve átmeneti volna/;

2./ nem léphet „szerves politikai szövetségre, az okp-val, csupán „parlamenti együttműködésig, mehet el;

3./ nem fogadhatja el a baloldalnak arra irányuló követelését, hogy elismerjék a rendőrök szakszervezeti jogait, és csatlakozásukat a szakszervezeti mozgalomhoz. andreotti nem iktatja programba az állami szektor bővítését sem.

-. -

kk.24. ndk-szíriai tárgyalások

b-pn/sj/a/bj d a m a s z k s u s z ,1978. március 2./mti/

(szíriai)
hafez asszad, a baath párt főtitkára, szíriai államfő szerdán fogadta az nszep küldöttségét, amelyet paul verner, az nszep kb pb tagja, a kb titkára vezet.

a találkozón paul verner méltatta szíria következetes antiimperialista álláspontját, valamint a maladó arab államoknak és a palesztinai felszabadítási mozgalomnak a tripoli és az algiri csúcson kidolgozott akcióprogramját. hangoztatta, hogy az ndk maradéktalanul szolidáris az összes megszállt arab területek visszaszerzéséért és a palesztinai arab nép törvényes jogainak elismeréséért vívott jogos küzdelemmel.

/folyt.köv./

9.50/a

Nm 10.40

- 24 -

kk.24./ ndk-.....folyt./-a

asszad elnök méltatta szíria és az ndk szoros és baráti kapcsolatait. hangoztatta, hogy a közel-keleti konfliktus rendezésében szíria elutasítja az imperialista erők által szorgalmazott részleges és külön-megállapodásokat.

(rendezést)

asszad elismeréssel szólt szíriának a szovjetunióhoz, valamint a szocialista közösség más országaihoz fűződő szoros baráti kapcsolatairól, és kiemelte legutóbbi moszkvai látogatásának jelentőségét.

(szíriai)

a megbeszélés végeztével aláírták az nszep és a baath párt 1978-1979-re szóló együttműködési megállapodását.

x x x

szerdán a paul verner vezette küldöttség tagjai szíves megbeszélést tartottak jasszer arafattal, a pfsz vb elnökével./adn/

-. -

kk.25. guatemala

b-fg/sj/a/bj

g u a t e m a l a c i t y ,
1978. március 2. /mti/

szerda este a guatemalai sztrájkoló közalkalmazottak ki nem elégitőnek minősítették és elutasították kjell eugenio laugerud garcia elnök béremelési ajánlatát. mint már jelentettük, az elnök szerdai rádió- és tv-beszédében a munka azonnali felvételére szólította fel a közalkalmazottakat, és ennek fejében a követelt béremelés töredékét ajánlotta fel.

a sztrájkolók, akiknek akciója veszélyezteti a március 5-re kitűzött elnökválasztási komédia megrendezését, mindaddig folytatják akciójukat, amíg követeléseik teljesítésére a kongresszustól biztosítékokat nem kapnak. erre viszont csak az elnökválasztások után kerülhet sor. a közalkalmazottak sztrájkját irányító ugynevezett, rendkívüli bizottság, kete/ csütörtökön általános tüntetésre szólította fel az ország közalkalmazottait./afp,upi/

-. -

9.55/a

Nm 10.50

- 25 -

kk 26. rövid hírek

b-lp sj bzs bj

1978. március 2./mti/

kingston: kormányátalakítás

michael n. manley jamaicai miniszterelnök eric bell közoktatási minisztert nevezte ki szerdán david coore helyébe a pénzügy- és tervezési minisztérium élére. coore megtartotta miniszterelnök-helyettesi posztját. az új közoktatási miniszter allan george byfield, a tárca volt államminisztere lett. /reuter/

djakarta: diákzavargások

bizonytalan időre bezárták indonézia legnagyobb felsőoktatási intézetét, a közép-jávai jogjakarta városban lévő gadjah mada egyetemet, ahol az elmúlt napokban diákzavargások robbantak ki, és a hallgatók összecsaptak a kivezenyeelt katonasággal. a diákok suharto indonéz elnök márciusra tervezett újraválasztása ellen tiltakoztak. /reuter/

losangeles: repülőgép-szerencsétlenség

viszonylag szerencsés kimenetelű repülő-szerencsétlenség színhelye volt a los angelesi repülőtér: az amerikai continental airlines honolulu-i járatának dc-10-es személyszállító repülőgépe, fedélzetén 184 utassal és 13 főnyi személyzettel, heves esőzés közepette próbált felszállni, de letért a kifutópályáról és a fellazult füves talajon felborult, majd kigyulladt. az utasok nagy része sértetlenül menekült meg, bár a mentőosztagoknak csak harminc perc múltán sikerült a tüzet eloltaniuk. két utas meghalt, ötven személy megsebesült. /reuter, afp, dpa, ap, upi/

catania: etna

ismét kitört szerdán az etna. a hegy kráteréből több száz méter magasba csapott a láva és a sziklazuható. a kitörés után három kilométer hosszú lávafolyam indult meg a tüzhányó torkából, de ez - a hatóságok közlése szerint - egyelőre nem fenyegeti a környék lakosságát. /reuter/

10.02/bzs
Nm 10.55

- 26 -

kk 27. megjelent a nszep története

ko bzs ng

berlin, 1978. március 2.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

a dietz kiadó gondozásában csaknem 700 oldalas terjedelemben berlinben megjelent „a német szocialista egységpárt története - vázlat”, című könyv. a párttörténet vázlatos összefoglalását a nszep kb mellett működő marxizmus-leninizmus intézet készítette széles szerző-kollektíva bevonásával, gerhard rossmann vezetésével. az anyagot áttanulmányozta és megerősítette a nszep politikai bizottságának tagjaiból álló bizottság is, amelynek elnöke erich honecker, a központi bizottság főtitkára volt.

a 12 fejezetre osztott párttörténet minden fejezete az adott időszak nemzetközi helyzetéből indul ki, és erre építve foglalkozik belpolitikai kérdésekkel, a gazdaság, az államélet, az oktatás, a tudomány, a kultúra és a honvédelem kérdéseivel. a párttörténet ismerteti a nszep és a többi testvérpárt kapcsolatait történetének fontos eseményeit is. a könyv mindenekelőtt ismertető jellegű, és egyik sajátossága, hogy nem csupán a nszep határozataiból és a párt egyéb hivatalos okmányaiból idéz, hanem a párt számos tagjának visszaemlékezéseiből is.

erich honecker a nszep járási titkárainak februárban megtartott országos értekezletén úgy értékelte, hogy a párttörténet megjelenésével a nszep olyan művel rendelkezik majd, „amelynek rendkívüli jelentősége van a párt politikai-ideológiai és tudományos-elméleti munkássága szempontjából”.

a neues deutschland csütörtöki számában nagy terjedelmű cikkben foglalkozik a nszep történetét összefoglaló mű megjelenésével és hangsúlyozza, hogy ez fontos esemény a párt történelmében. a könyv tanulmányozása „kétségtelenül hozzájárul majd ahhoz, hogy tovább erősödjék a párt egysége, tovább mélyüljön a párt tagjainak és tagjelöltjeinek marxista-leninista képzettsége, és növekedjen a párt-szervezetek harci ereje”, - állapítja meg a nszep központi napilapja.

-. -

10.10/bzs
Nm 11.00

- 27 -

kk 28. rhodesia

b-vz bzs bj

1978. március 2./mti/

s a l i s b u r y

ian smith, a rhodesiai fehértelepes kormány feje szerdán „megegyezett”, az úgynevezett „belső rendezés”, -ről tárgyaló három megalkuvó nacionalista vezetővel a hatalom átadásának idejéről. az időpont a megegyezés szerint december 31. lenne.

muzorewa püspök, sithole és chirau csütörtökön ismét találkozik smith-szel, hogy egyetértésre jussanak az átmeneti időszak kormányának kérdésében. „mérsékelt”, nacionalista források szerint a „kompromisszumos terv”, értelmében az átmeneti kormány két részből állna: az egymással tárgyaló négy vezető részvételével alakítandó államtanácsból és az annak alárendelt minisztertanácsból.

a zimbabwei népet valóban képviselő hazafias frontot e terv kizárná a vezetésből.

d a r e s - s a l a m

a daily news című tanzániai napilap szerdai vezércikkében felszólítja abel muzorewa püspököt, hogy maradjon távol a smith-szel folytatott tárgyalásokról.

az ujsági immár harmadik egymást követő napon bírálta vezércikkben a rhodesiai „belső rendezés”, -t. az előző két cikk elmarasztalta az egyesült államokat és nagy-britanniát, mert támogatják a belső tárgyalásokat, és bírálta sitholét, amiért részt vesz e megbeszéléseken.

az angol-amerikai tervre utalva a szerdai vezércikk megállapítja: „afrika álláspontja szerint a tárgyalásokba be kell vonni azokat is, akik fegyveres harcot vívnak, s azokat is, akik nem. a katonai kérdésekről, ezen belül a tüzszünetről természetesen csak a háborút viselőket tárgyalhatnak. ám míg az angol-amerikai tervezet alapján folytak a tárgyalások, a rávasz ian smith megkezdte a maga tárgyalás-sorozatát a fegyveres harcban részt nem vevő vezetőkkel. e tárgyalásokkal smith célja az, hogy a világgal elhitesse: kész a valódi rendezésre”, /upi/

10.18/bzs

Nm AA.05

- 28 -

kk.29. szkp kb - tavaszi munkák

k1/a/ng

m o s z k v a , 1978. március 2./mti/

soron kívüli gép-és gépalkatrész-szállításokkal, minőségi vetőmaggal, folyamatos üzemanyagellátással, hitelekkel és a szükséges létszám biztosításával kell elősegíteni a szovjetunióban a tavaszi mezőgazdasági munkák időben történő és kiváló minőségű elvégzését. a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága és a minisztertanács külön együttes határozatban kötelezett minden illetékes párt-és állami szervezet a rendkívüli jelentőségű feladatok megvalósítására, az idei tavaszi munkák elvégzésének biztosítására. az ország déli területein, az időjárás alakulásától függően, már meg is kezdődött az őszi vetemények ápolása, a tavaszi vetés, a mezőgazdasági művelés alatt álló területek nagy részén pedig az előkészületek folynak a tavaszi munkákra. az idén a szovjet mezőgazdaság előtt igen nagy feladat áll, a gabona-termésnek például el kell érnie a 220 millió tonnát. az országos verseny célja a többi között a hektáronkénti 36 mázsás átlagos gabonatermés, a 350-400 mázsás cukorrépa-termés, az 51 mázsás rizstermés biztosítása.

az együttes párt-és kormányhatározat a többi között kötelezi az érdekelt minisztériumokat, vállalatokat, hogy még az év első felében szállítsák le a mezőgazdasági munkákhoz szükséges gépeket, tehergépkocsikat, haladéktalanul biztosítsák a szükséges tartalékalkatrészeket, amelyek gyártását az üzemeknek fokozniuk kell. erre a célra a költségvetési alapokból külön eszközöket bocsátanak rendelkezésre, és meg is jutalmaznak azokat a vállalatokat, amelyek túlteljesítik a mezőgazdaságnak történő szállításokra vonatkozó kötelezettségeiket. valamennyi mezőgazdasági üzemben megfelelő üzemanyag-tartalékot kell biztosítani, nehogy üzemanyaghiány gátolja a munkákat.

/folyt.köv./

10.23/a

Nm AA.08

- 29 -

kk.29./ szkp.....folyt./-a

gondoskodni kell a minőségi vetőmagellátásról - ennek a helyszíntre történő szállításáról külön intézkedésekkel is rendelkezik a határozat. a traktorvezetői, gépkezelői képesítésű üzemi dolgozókat szükség esetén ideiglenesen a kolhozok és szovhozok rendelkezésére bocsáthatják, hogy mindig elegendő traktoros, gépkezelő legyen a folyamatos munkavégzéshez. a tavaszi munkák megfelelő minőségben és időben történő elvégzése esetén külön jutalom jár, ugyancsak jutalmazzák azokat a dolgozókat is, akik elősegítik a gépek és tartalékalkatrészek gyártásának kibővítését, a szállítási tervek teljesítését. a minisztériumok számára kötelezően előírták, hogy külön ellenőrizzék a mezőgazdasággal kapcsolatos valamennyi feladat teljesítését, a pártszerveknek ugyancsak meg kell szervezniük a tavaszi munkák elősegítését, végrehajtásuk ellenőrzését.

--

kk.30. két hír bulgáriából

tj/a/ng s z ó f i a , 1978. március 2./mti/

Irodalmi és zenei műsorral összekötött veterán-találkozót tartottak szerdán este a szófiai magyar intézetben bulgária török elnyomás alóli felszabadulásának századik évfordulója alkalmából. az ünnepségen, amelyen a II. világháború idején Magyarországon harcolt bolgár haderők veteránjai vettek részt, orosz ferenc, az intézet igazgatója mondott ünnepi beszédet. jelen volt dr. szénási géza nagykövet is.

x x x

todor zsvikov bolgár államfő a japán kormány meghívására március közepén hivatalos látogatást tesz japánban - jelentették be csütörtökön szófiában.

--

10.30/a

-30-

Nm 11.15

kk.31. a jksz kb elnökségének határozata

már/a/ng b e l g r á d , 1978. március 2./mti/

„ a jugoszláv gazdaság minden területén, minden intézkedésben és tevékenységben határozottan érvényt kell szerezni a stabilizációs politikának, és erélyesen szembe kell helyezkedni az áremelésre vonatkozó követelésekkel, - állapítja meg a jksz kb elnökségének határozata, amelyet a borba csütörtöki száma ismertetett.

az ország idei társadalmi-gazdasági terve célkitűzéseinek végrehajtásával foglalkozva a határozat alapvető fontosságúnak minősíti a munkatermelékenység emelését, valamint az ügykezelés megjavítását. felhívja a figyelmet arra, hogy a vállalati kollektívák jövedelmét a munkatermelékenység javulásával összhangban kell növelni.

arra kell törekednünk, hogy a jugoszláv gazdaság továbbra is sokrétűen és ésszerűen vegyen részt a nemzetközi munkamegosztásban, és ezáltal csökkentse fizetési mérlegének hiányát - huzza alá végezetül a dokumentum.

--

kk.32. nszk - bérharc

or/a/ng b o n n , 1978. március 2.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

szokatlanul éles formát ölt az idén a nyugatnémet szakszervezetek tavaszi bérharca. a nyomdaiiparban a hét eleje óta „súlypont-sztrájkok”, tizedelik a napilapokat. a legnagyobb taglétszámu fémipari szakszervezet pedig a jövő hét közepén szavaztatja meg tagjait arról, hogy munkabeszüntetéssel adjanak-e nyomtatékot béremelési követeléseiknek. ez a kemény álláspont kihatással lehet a közalkalmazottak csütörtökön kezdődő bértárgyalásaira is.

/folyt.köv./

10.54/a

- 31 -

Nm 11.20

kk.32./ nszk-.....folyt./-a

^{ipari} az ig druck und papier, a nyomda- és ^{ipari} dolgozókat tömörítő szakszervezet kasselban, düsseldorfban és münchenben részleges sztrájk mellett döntött, amely több országos /például a süddeutsche zeitung/ és körzeti lap megjelenését teszi lehetetlenné. a szakszervezet itt nem a béremelésre helyezi a hangsúlyt. az új szedés- és nyomás-technikai eljárások bevezetésével a nyomdai szedők hátrányos anyagi helyzetbe kerülnek, legtöbbjük elveszítené eddigi munkahelyét. a követelések lényege: az új gépek kezelését is bízzák a szedőkre, ne pedig alacsonyabb képzettségű, esetleg betanított munkásokra. a munkáltatók nem hajlandók teljesíteni ezt, és a „súlypont-sztrájkokra, válaszul „súlypont-kizárásokat, léptettek életbe. ennek értelmében az iparághoz tartozó, de a sztrájktól nem érintett nyomdáknál a dolgozókat „kizárják, az üzemből, így megfosztják őket jövedelmüktől. az intézkedés célja az, hogy a szakszervezet sztrájk-kasszáját rendkívüli mértékben megterheljék, és így idő előtt meghátrálásra kényszerítve a szervezett dolgozókat. a nyomdaipari munkáltatók szövetsége azzal fenyegetőzik, hogy országossá teszi a kizárásokat, amennyiben a szakszervezetek nem fújják le a sztrájkot.

a nagyvállalkozók „szolidaritása, még a napi üzleti érdeken is felülemelkedett: münchenben és több más nagyvárosban a konkurens lapok sem jelennek meg. a kiadóhivatalok és nyomdák tulajdonosai ezzel a közhangulatot is a sztrájkolóknak ellen próbálják fordítani. az ig druck und papier - számításon szerint - két-három hetes részleges sztrájkhoz elegendő pénzalappal rendelkezik.

a munkáltatók egyidejűleg a dolgozók egységének megtörésére is törekednek. egy hamburgi kiadóhivatal 250 márkát fizetett minden műszaki dolgozójának, aki nem vett részt - a sztrájkolókkal való szolidaritás jegyében - a helyi munkabeszüntetésben.

más a helyzet a többmillió dolgozót tömörítő fémipari szakszervezetnél. az ig metall országos átlagban nyolc százalékos béremelést követel, a munkáltatók azonban csak 3-3,5 százalékot lennének halandók megadni. a gyárosok ezen a ponton a fém- és acélipar nemzetközi nehézségeire és arra hivatkoznak, hogy az nszk-ban elmaradt a várt nagyobb arányú gazdasági fellendülés.
/folyt.köv./

11.06/a

Nm 11.25

- 32 -

kk.32./ nszk.....2.folyt./-a

az érvelés azonban, amellyel a nyugati világ válságjelenségeinek terhét közvetlenül a dolgozókra akarják háritani, több fontos ponton hamis: a nagy nyugatnémet autógyárak az utóbbi években eddig példátlan megrendelés-áradatban függnek, profitjuk ebben az évtizedben minden eddiginél magasabbnak ígérkezik. jónéhány kis- és középüzem tulajdonosa viszont a megrendelések hiányára hivatkozva még a 3 százalékos béremelést is túlzottnak tartja. amennyiben jövő szerdán a fémipar szempontjából két legfontosabb körzetben - északrajna-vesztfáliában és baden-württembergben - a dolgozók a sztrájk mellett döntenek, a munkáltatók itt is bevetik majd a „kizárás, fegyverét is. az ig metall sztrájk-alapja jóval nagyobb, mint a nyomdaipari dolgozóké, ezért elképzelhető, hogy az nszk történelmének legnagyobb fémipari sztrájkjára kerül sor.

mint a munkavállalók, mind a munkáltatók egyelőre elutasítják külső közvetítők bekapcsolását, és közvetlenül sem hajlandók tárgyalóasztalhoz ülni. bonni gazdasági megfigyelők azonban - az elmúlt évek tapasztalataira utalva - valószínűnek tartják, hogy a megállapodás végülis a számtani középarányos, az 5,5 százalék körül, megszületik.

az nszk-beli viszonyok sajátosságai miatt a bérharc osztályjellege csak tompított formában érvényesül. a szakszervezeti vezetők és a munkáltatók képviselői egyaránt hangsúlyozzák, hogy mindkét fél „a demokratikus rend talaján áll,„ a szakszervezetek vezetésében lévő, jelentős jobboldali erőknél nem érdeke, hogy a bérvita súlyos és tartós politikai problémává mélyüljön, és újabb terheket rójon az nszk gazdaságára.

kk 33. influenza és számítógép

ék bzs ng m o s z k v a, 1978. március 2./mti/

a szovjetunió egyik távol-keleti városában influenzás megbetegedéseket észleltek. a járvány terjedésének egyhetes megfigyelés alapján általánosított adatait átadták az influenzakutató intézet számítóközpontjának. másnap a várható megbetegedések időpontját, számát, a járvány csúcspontját és visszavonulásának idejét előrejelző számoszlopokat tartalmazó táviratokat kapott több tucatnyi város egészségügyi központjának vezetője.
/folyt. köv./

11.13/bzs

Nm 11.30

- 33 -

kk 33. /influenza ... 1. folyt./bzs

ily módon az egészségügyi szerveket nem érte váratlanul a járvány, volt idejük felkészülni a betegek ellátására.

az előbb leírtak az influenza-járvány számítógépes előrejelzéséről szóló tudományos monográfiában olvashatók, amely a közelmúltban jelent meg, és szovjet tudósok kutatásának eredményeit összegezi.

tavaly novemberben habarovszkban az a-1 vírus új variánsát észlelték. a szórványos megbetegedésekből hamarosan járvány lett. és a továbbiakban minden úgy történt, ahogyan előre jelezték. a járvány december 12-én érte el moszkvát, 19-én tetőzött a szovjet fővárosban, majd fokozatosan visszahúzódott. az előrejelzés mindössze 3-8 százalékkal tért el a valóságtól. a meglepő pontosságú prognózis lényege az, hogy elkészítik a járvány „matematikai modelljét”, a számok nyelvére fordítják le a megbetegedés tüneteit, a fertőzés körülményeit, a lehetséges szövődményeket - még a városok közötti közlekedési lehetőségeket sem hagyják számításán kívül. a többi már az elektronikus számítógép dolga, amely megbízhatóan teljesíti feladatait.

a szovjetunióban e tudományos kutatások eredményeit általánosan alkalmazzák a gyakorlatban. évek óta működik az influenza-járványok előrejelzésével foglalkozó automatizált számítóközpont. ha az influenza-vírus hatásos ellenszerét még nem sikerült is megtalálni, támadásának időpontját és utvonalát már előre jelzi a tudomány. /pék miklós/

-.-

kk 34. strauss - starfighter

or bzs ng b o n n, 1978. március 2. /mti/

a bonni szociáldemokraták szerint franz-josef strauss egykori hadügyminisztert „politikai felelősség”, terheli számos nyugatnémet starfighter-pilóta haláláért.

gerhard jahn, az spd parlamenti képviselőcsoportjának ügyvezetője sajtóértekezleten ismertette azt a dokumentációt, amellyel pártja bizonyítani akarja, hogy a „repülő koporsóknak”, nevezett harci repülőgépek vásárlása az ötvenes években előkészítetlenül és „kétséges körülmények”, között történt. az akkori cdu-csu kormányban hadügyminiszteri posztot betöltő strauss tavaly a megvesztegetés gyanújába került, amikor egy független szakértői bizottság a számos országgra kiterjedő starfighter-botrány nsk-beli vonatkozásait vizsgálta.

11.47/bzs

Nm 12.05

- 34 -

/folyt. köv./

kk 34. /strauss - ... 1. folyt./bzs

a gyanút erősíteni látszott, hogy a hadügyminisztériumból eltűntek a vásárlásra vonatkozó akták és strauss személyes feljegyzései. a vizsgálat eredménytelen maradt, a csu-elnök azonban nagyszabású ellenkampányt kezdett, és politikai denunciacióval vádolta a kormányon lévő szociáldemokratákat.

mint a most közzétett spd-dokumentációból kitűnik, strauss törvénytelenül járt el, amikor magához vette és - valószínűleg - megsemmisítette a starfighter-aktákat. a repülőgépvásárlással foglalkozó egykori tárcaközi ülések jegyzőkönyveiből az is kiderül, hogy a bajor politikus legkevesebb 66 együléses f-104-es vadászgépet rendelt meg a szokásos hivatalos ut megkerülésével - közvetlenül az amerikai cégtől. /sándor istván/

-.-

kk 35. haig

b-gr/pr sj bzs bj washington, 1978. március 2./mti/

alexander haig, az európában állomásozó amerikai haderők főparancsnoka szerdán az amerikai szenátus fegyveres erővel foglalkozó bizottsága előtt újra védelmébe vette a neutronfegyver nyugat-európában történő telepítésének tervét. haig, a nyugati fegyverkezés egyik legismertebb szószólója arra hivatkozott, hogy a nyugat-európai katonai vezetők is szeretnék, ha az új típusú sugárfegyver birtokába jutnának.

a nyugat-európai közvélemény nagyarányú tiltakozó akcióinak hatására viszont - mint ismeretes - a legtöbb nato-tagállam kormánya óvakodott attól, hogy nyíltan elkötelezze magát a neutronfegyver mellett. haig azonban a militarista körök támogatására számítva, most abban bizik, hogy sikerül megvalósítani az embertelen tömegpusztító eszköz európai felvonultatására szőtt terveket. a nato európai haderőinek főparancsnoka még azzal a képtelenséggel is előhozakodott újból, hogy a fegyver bevezetése csökkentené a nukleáris háború kirobbanásának lehetőségét.

az amerikai tábornoknak a szenátusi bizottság előtt tett beszámolójában központi helyen szerepelt a szárnyasrakéták kérdése is, elsősorban a szovjet-amerikai salt-tárgyalásokkal összefüggésben. /folyt. köv./

11.43/bzs

Nm 12.05

- 35 -

kk 35. /haig... 1. folyt./bzs

a tábornok óva intett attól, hogy az amerikai fél „tulzott”, engedményeket tegyen a szovjetunióknak a szárnyasrakéták kérdésében. arra hivatkozott, hogy ha washington figyelmen kívül hagyja nyugat-európai szövetségeseinek érdekeit, az európai nato-tagállamok maguk is ki tudnának fejleszteni a szárnyasrakétához hasonló fegyvert. az amerikai tárgyalások akadályozását jelenti, hanem egyúttal bátorítást ad a nyugat-európai hadikutatások folytatásához is.

↑ tábornoknak ez a kijelentése nemcsak a szovjet-amerikai haig a szenátus előtt hitet tett az egyesült államok nato-kötelezettségeinek fenntartása mellett, és megállapította, hogy javult a nyugati katonai tömb ütőképessége és ereje. örömmel nyugtázta, hogy a nyugat-európai partnerek nagyobb részt vállalnak a katonai szövetség fenntartásának terheiből. néhány kivételtől eltekintve, a legtöbb nato-tagállam vállalta, hogy a következő öt évben katonai költségvetését évente legalább 3 százalékkal növeli. /a reuter és az ap alapján/

--

kk 36. észak-írország

lb bzs ng london, 1978. március 2. /mti/

az ír köztársasági hadsereg /ira/ ideiglenes szárnya két napon belül a brit biztonsági erőknek további két emberét ölte meg. mostani merénylet sorozatuk feltehetőleg „válasz”, arra, hogy a különleges légikommandó, a sas katonái múlt héten tisztázatlan körülmények között lelőtték az ira egyik tagját, paul duffyt, a katolikus szociális, demokrata és munkáspárt egyik vezetőjének unokaöccsét. azóta londonderryben egy 26 éves rendőr, belfastban pedig egy 20 éves katona esett el rövid tűzharcban. a biztonsági erőköt különösen az nyugtalanítja, hogy immár belfastban is megjelent az ira félelmetes tüzereje új fegyvere, az amerikai m60-as golyószóró.

az ira orvlövészei déltájban - szerelőknek álcázva magukat - behatoltak egy idős asszony belfast belvárosában lévő házába, és amikor az első katonai járőr feltűnt az utcáson, tüzet nyitottak rá. a rendőrség közlése szerint az m60-as három másodperc alatt 41 lövedékkel árasztotta el a katonákat, és a 20 éves paul sheppard a helyszínen meghalt. a járőr többi tagja viszonzta a tüzet, de eredménytelenül.

/folyt. köv./

11.48/bzs

- 36 -

Nm 12.45

kk 36. /észak-írország... 1. folyt./bzs

az ira provói januárban, a véres vasárnap 6. évfordulóján, londonderry egyik elzárt városrészében mutatták be a brit sajtónak új szerzeményüket, az m60-as golyószórót. a biztonsági erők szóvivője a fényképek alapján nyomban kijelentették, hogy az ira ezzel olyan kézifegyver birtokába jutott, aminek a tüzereje jóval nagyobb, mint a katonák és rendőrök fegyverei. az m60-as londonderryben már korábban „megszólt”, de belfastban most először. a biztonsági erők feltevése szerint az ira-nak akár hat ilyen golyószórója is lehet. ha viszont kevesebb, esetleg csak egytel rendelkeznek, akkor fel kell tételezni, hogy a nagy, nehéz fegyvert londonderryből vitték át belfastba - több katonai ellenőrző ponton keresztül. /lászló balázs/

--

kk 37. kínai parlament

éb bzs ng peking, 1978. március 2.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

a kínai lapok csütörtökön első oldalon adtak hírt arról, hogy a kínai országos népi gyűlés plenáris ülésén je csien-jing, a kkp kb alelnöke, honvédelmi miniszter előterjesztette az alkotmány módosításáról szóló beszámolót. a pekingi televízió riportban számolt be az eseményről.

↑szerdai

a kínai külügyminisztérium sajtóosztályának tájékoztatása szerint az országos népi gyűlés képviselői csütörtökön csoportokban vitatták meg az alkotmány revíziójáról szóló beszámolót, illetve a módosított alkotmány szövegét.

pekingben elterjedt hírek szerint az országos népi gyűlés ülészsaka vasárnap fejezi be munkáját.

--

13.52/bzs

- 37 -

Nm 14.06

kk 39. derg-tag halála

a-rp ai bzs pk addisz abeba, 1978. március 2./mti/

az ena etiópaii hirügynökség jelentése szerint egy ellenforradalmi csoporttal vívott tüzharcban életét veszítette teferra djifara, az etiópaii ideiglenes katonai kormányzó tanács /derg/ tagja.

a reakciós-monarchista elemek tigre tartományban fejtettek ki ellenforradalmi tevékenységet. /taszsz/

-. -

kk.38. spanyol parlament - kormány

leh/a/ng m a d r i d , 1978. március 2.

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön délelőtt, mult pénteki átalakítása óta első ízben ült össze szokásos heti minisztertanácsi ülésére a spanyol kormány. ezt megelőzően azonban szerdán este a képviselőház ülésén heves csata bontakozott ki a kormány és az ellenzéki pártok között és ebből - első ízben - az ellenzék került ki győztesen.

a képviselőház ülésén adolfo suarez miniszterelnök távollétében fernando abril martorell második miniszterelnök-helyettes ismertette és megindokolta a kormány összetételében végrehajtott változásokat. a miniszterelnök-helyettes felszólalását követő vitában valamennyi parlamenti pártcsoport vezetője felszólt, és ki nem elégitőnek minősítette a kormány által adott magyarázatot. végül a képviselőház 159 szavazattal 4 ellenében, 134 tartózkodása mellett /a kormánypárt képviselői tartózkodtak a szavazától/ határozatot fogadott el, amely arra kötelezi a kormányt, hogy a képviselőház áprilisi első ülésén adjon részletesebb magyarázatokat a kormányátalakításáról.

a vitában elsőként santiago carrillo, az skp főtitkára szólalt fel. a kommunisták - mondotta - elismerik a miniszterelnök jogát, hogy kicseréljen minisztereket. meg kell azonban állapítanunk, hogy miközben bevesznek a kormányba munkálátókat, a dolgozóknak egyetlen képviselője sincsen a kabinetben, jóllehet tőlük kérnek áldozatokat a válságból való kilábolás érdekében.

/folyt.köv./
13.57/a
Nm 14.15

- 38 -

kk.38./ spanyol.....folyt./-a

a kommunisták álláspontja változatlan: továbbra is konstruktív ellenzéki politikát folytatnak, noha mélységes szkepticizmusukat fejezik ki a kormány irányába, amely akárcsak az előző, nem alkalmas arra, hogy megoldja a politikai helyzetet. a miniszterelnök-helyettes kijelentéseivel ellentétben ugyanis a moncloa-paktum megállapodásait nem hajtják végre egész teljességükben. mindennek ellenére - jelentette ki carrillo - készek vagyunk fenntartani és védeni a moncloa-megállapodásokat, egyben azonban nemcsak végrehajtásukat, hanem továbbfejlesztésüket is követeljük. külpolitikai vonatkozásban az skp főtitkára egyebek között megállapította: az afrikai egységsszervezet döntése mögött meghatározott nemzetközi érdekek húzódnak meg, amelyek arra törekednek, hogy a spanyol kormány gyengeségét kihasználva megvessék lábukat a kanári-szigeteken. most kell elszenvednünk a spanyol-marokkói halászati egyezmény következményeit.

santiago carrillo végül kiemelte a koncentráció és a konszenzus politikájának szükségességét. a jobboldal felé való eltolódás - mondotta - már az előző kormány műve volt, a mostani ugyanazt a politikát fogja folytatni. figyelmeztette a demokratikus centrum uniót, hogy nemcsak a munkáltatók szavaznak, hanem a dolgozók is. a centrista pártnak, amely sok szavazatot kapott szerény jövedelmű emberektől, jó lenne ügyelnie arra, hogy miközben a munkáltatók szavazatait keresi, ne veszítse el a dolgozókat.

felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára felszólalásában szükségesnek mondotta, hogy a kormány adjon tájékoztatást az új kabinet hazai és nemzetközi gazdaságpolitikájáról. nem elég azt hangsúlyozni, hogy a kormány teljesíteni fogja a moncloa-paktumot, hanem konkrétan meg is kell mondania, mit szándékozik tenni - hangsúlyozta gonzález.

-. -

kk.42. salt

sz/a/ng g e n f , 1978. március 2./mti/

csütörtökön genfben megtartották a hadászati fegyverzet korlátozásáról folyó szovjet-amerikai tárgyalások során következő ülését. a tanácskozásra ezuttal az amerikai küldöttség épületében került sor.

-. -

14.06/a
Nm 14.20

- 39 -

kk.40. divsz - sajtóértekezlet

ko/a/ng

b e r l i n , 1978. március 2.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

„ a közgyűlés teljesítette feladatát: korunk legfontosabb problémáival foglalkozott a világ demokratikus ifjúságának képviselőiben, és politikai határozatait, állásfoglalásait kifejezik a fiatalság érdekeit, a divsz-feladatait, - hangoztatta a demokratikus ifjúsági világszövetség szerdán véget ért x. közgyűlésének eredményeit, tapasztalatait öszszegezve ernesto ottone, a több mint 130 ország ifjúsági szervezeteit tömörítő világszövetség új, chilei elnöke.

a csütörtökön megtartott nemzetközi sajtókonferencián ernesto ottone, barabás miklós, a divsz új főtitkára és a világszövetség több más vezetője ismertette a közgyűlést követő időszak legfontosabb teendőit.

a divsz elnöke rámutatott: az elvégzendő munka szempontjából rendkívül jelentős, hogy az igen pozitív légkörben megtartott közgyűlés résztvevői számos konkrét kezdeményezéssel jelentkeztek, amelyek célja egybehangzóan a béke és a társadalmi haladás ügyének szolgálata és az antiimperialista szolidaritás erősítése. a tanácskozás eredményes munkája lehetővé tette, hogy az egyes országok, térségek demokratikus ifjúsági szervezetei tovább növeljék befolyásukat, sikeres akciókat folytassanak, a divsz új vezető szervei pedig hasznos munkát végezzenek.

barabás miklós bejelentette: a divsz akcióprogramja a közgyűlés döntéseinek megfelelően a következő időszakban több kulcsterületre összpontosul. a világszövetség munkájában megkülönböztetett helyet kapnak a békét és a leszerelést szolgáló akciók, és ezek között fontos feladat a budapesten januárban megtartott európai ifjúsági leszerelési értekezleten kidolgozott állásfoglalások megvalósítása.

/folyt.köv./
14.13/a
Ké 14.47
Nm 14.50

- 40 -

kk.40./ divsz.....folyt./-a

az akcióprogramnak szerves alkotó eleme az antiimperialista szolidaritás: a szolidaritási akciók - chileitől az afrika déli részén élő népek harcának támogatásán és a vietnam érdekében teendő további lépéseken keresztül - felölelik valamennyi földrész ifjúságának problémáit. a világszövetség következetesen támogatja az ifjúság jogainak érvényesítéséért folyó harcot: nagy figyelmet fordít a lányok, fiatalasszonyok problémáira, a falusi ifjúság helyzetére és a fiatalok tömeges munkanélküliségére a fejlett tőkés országokban. a divsz a maga eszközeivel résztvesz az un. új nemzetközi gazdasági rend, problematikájának tisztázásában, és bekapcsolódik az ensz ilyen jellegű programjaiba is. az elkövetkező hónapokban a havannai vit előkészítése áll a divsz munkájának középpontjában - közölte a főtitkár.

a vit nemzetközi előkészítő bizottsága csütörtökön berlinben megkezdte 2 napra tervezett 4.ülését. a bizottság végleges döntést hoz a fesztivál programjáról, és szombaton délelőtt nemzetközi sajtóértekezlet keretében hozza hivatalosan nyilvánosságra a teljes programot.

--

kk 41. suarez — gonzález

leh bzs ng

m a d r i d , 1978. március 2./mti/

adolfo suarez spanyol miniszterelnök szerdán este három óra hosszat tárgyalt felipe gonzálezzel, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkárával, a legnagyobb ellenzéki párt vezetőjével. a megvitatott kérdések között első helyen az afrikai egységsszervezet külügyminiszteri értekezletének a kanári-szigetekkel kapcsolatos döntése és általában spanyolország és az afrikai országok közötti viszony problémája állt. a beszélgetés során a miniszterelnök ismertette azt az elgondolását, hogy valamennyi parlamenti pártcsoport magas szintű képviselőiből álló parlamenti küldöttség látogasson el afrikai országokba és tájékoztassa a kormányokat a kanári-szigetek tényleges helyzetéről.

a fentiekkel összefüggésben megfigyelők nagy jelentőséget tulajdonítanak az el pais című madridi lap algiri értesülésének, miszerint az algériai fnl egyik magas rangú vezetője március 20. táján a spanyol szocialista munkáspárt meghívására madridba érkezik, és látogatása lehetőséget nyújt a két ország között támadt nézeteltérések tisztázására. /lehel/

--

14.15/bzs
Ké 14.47
Nm 14.54

- 41 -

kk.43. francia választások - tőkemenekülés

bd/a/ng

p á r i z s , 1978. március 2.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

vizsgálat indult Lucien barriere, a cannes-i és deauville-i kaszinók elnök-vezérigazgatója ellen, aki a múlt héten feleségével együtt egy svájci üdülőhelyre utazott. a házaspár ugyanis „elfelejtette”, bevallani, hogy 3 millió frank értékben 3 kiló arany, platina és drágakő található az asszony kezításkájában - a francia törvények pedig csak 500 gramm kivitelét engedélyezik. barriere szerint a hatalmas érték csupán arra szolgált, hogy felesége méltóképpen reprezentálhasson a gstaadi estélyeken - a sajtó azonban azt gyanítja, hogy a házaspár valamelyik svájci bank széfjében kívánta biztonságba helyezni vagyonának egy részét, a márciusi választások előtt.

a barriere-házaspár esete csak a legfrissebb - a választások közeledtével és a baloldali győzelem lehetőségének konkretizálódásával többen is megkísérelték ilyen módon biztonságba helyezni vagyonukat. a nagyobb társaságok számára azonban nincs szükség kezításkára - svájcban és másutt működő leányvállalataik segítségével törvényes lehetőséggel rendelkeznek tőkéjük kivitelére, és e-
gyebek között ez a mozgás is tükröződött a francia frank árfolyamának csökkenésében. a l, humanité értesülése szerint jelenleg mintegy 400 ezer francia rendelkezik svájcban számozott bankszámlával, és ezeken a titkos betéteken összesen 400 milliárd francia franknak megfelelő összeg található - ez egyenlő az éves állami költségvetés összköltségvetésével, és meghaladja a baloldal közös programjában foglalt többletkiadások finanszírozására szükséges összeget.

a kormány szóvivői azt hangoztatják, hogy nincs tudomásuk a svájcban található francia tőke nagyságáról, hozzáfűzik azonban, hogy igen sok francia vállalat és magán-személy legálisan, üzleti ügyeinek intézésére nyitott számlát svájcban.

--

- 42 -

14.30/a
Nww 14.58

kk.44. genfi leszerelési bizottság

sz/a/ng

g e n f , 1978. március 2. /mti/

csütörtökön ülést tartott a genfi leszerelési bizottság. a tanácskozáson felszólalt moto ogio nagykövet, japán képviselője. beszédét csaknem teljes egészében a földalatti atomfegyverkísérletek betiltásának szentelte. felkérte a leszerelési bizottságon kívül folyó háromoldalú tárgyalások résztvevőit - a szovjetunió, egyesült államok és nagy britannia küldöttségeit -, hogy mielőbb, sikeresen fejezzék be tárgyalásaikat az atomfegyver-kísérletek betiltásáról, és tanácskozásuk eredményét terjesszék a leszerelési bizottság elé a nemzetközi megállapodás véglegesítése céljából.

--

kk.45. haderőcsökkentési tárgyalások

sz/a/ng

b é c s , 1978. március 2./mti/

robert winter luxemburgi nagykövet elnökletével csütörtökön megtartották a közép-európai fegyveres erők és fegyverzetek kölcsönös csökkentéséről bécsben folyó tárgyalássorozat 162. plenáris ülését. a tanácskozás egyedüli felszólalója luc smolderen nagykövet, a belga küldöttség vezetője volt. smolderen megismételte a nato-országoknak azt a korábbi álláspontját, amely szerint a szárazföldi csapatok csökkentését csakis a tömbjellegű közös plafon keretében tartják elfogadhatónak.

mint ismeretes, a szocialista országok ezzel kapcsolatban már több ízben kifejtett álláspontja szerint a csökkentésnek nemzeti méretekben és a szuverén államok kötelezettségvállalása, illetve garanciái alapján kell megvalósulnia. a tömbjellegű közös plafon ugyanis legális lehetőséget adna arra, hogy egyes nato-államok a jövőben tovább növeljék fegyveres erők létszámát. ez pedig ellentétes a bécsi tárgyalások céljaival és szellemével.

a haderőcsökkentési tárgyalások következő plenáris ülését jövő csütörtökön tartják meg a hofburgban. /szabó zoltán/

--

- 43 -

14.50/a
Nww 14.03

kk 46. Laosz - vezércikk

gy/um ng h a n o i , 1978. március 2. /mti/

illuziókat táplálnak országunk ellenségei, ha azt hiszik, hogy megsemmisíthetik a laoszi forradalom eredményeit - írja vezércikkében a sieng pasason, a központi lapja.

országunk - folytatódik a cikk - mélyreható szocialista forradalom megy át, kiirtja a kizsákmányoló rendszer gyökereit. ezzel Laosz a szocializmus előretolt délkelet-ázsiai bástyája lett... az imperialista és a külső reakciós erők a belső ellenséggel összejárva végzik manővereiket az új rendszerrel szemben. a politikai, gazdasági és kulturális téren indított ellenséges akciók célja az, hogy fékazzék a fejlődést, lerombolják az országunkban folyó szocialista építőmunka eredményeit.

ezért fokozni kell éberségünket az osztályellenesség tevékenységével szemben - hangsúlyozza a sieng pasason, majd így folytatja: pártunk vezetésével, népünk szüntelenül erősödő öntudatának köszönhetően, meggyőztük az ellenség akcióit és ebben a harcban megszilárdult a proletárdiktaturán nyugvó rendszerünk. a velünk szemben álló erők természete azonban - sok területen megnyilvánuló vereségeik ellenére - nem változott. az lfp központi bizottságának iv. határozata félreérthetetlenül jelezte, hogy a szocializmusba való átmenet szakasza összetett, elszánt harc a szocializmust igénylő és ellenző erők között. a párt iv. határozatának szellemében kádereink, katonáink, soknemzetiségű lakosságunk állandóan fokozza éberségét.

„szüntelenül erősíteni kell osztályharcos szemléletünket, figyelemmel kell kísérenünk az ellenség zavarkeltő, megosztást célzó, rágalmozó akcióit, időben szét kell vernünk az ellenforradalmárokat, meg kell őriznünk a forradalom vívmányait, biztosítanunk kell soknemzetiségű népünk életét és érdekeit, - írja végezetül a laoszi pártlap. /gyóri/

--

kk . 50. rhodesia /lásd: kk 28./

b-vz/um mp pk s a l i s b u r y , 1978. március 2. /mti/

ian smith rhodesiai kormányfő csütörtökön délelőtt ismét találkozott a megalkuvó nacionalista vezetőkkel, hogy megvitassa velük a közösen kidolgozott ugynevezett belső rendezési terv értelmében létrehozandó, átmeneti kormány összetételét.

/folyt.köv./

- 44 -

15.20/um

R
1420-Dm

kk 50. /rhodesia folyt./um

mint jelentettük, smith és tárgyalópartnerei szerdai találkozásukon december 31-ét tüzték ki a „hatalomátadás, időpontjának.

a három nacionalista vezető délelőtt egymásközt is tárgyalt, és várhatóan még újabb javaslatokat terjeszt smith elé. /ap/

--

kk 47. rövid hírek

b-lp/um mp pk

1978. március 2. /mti/

l i s s z a b o n : alvaro cunhal

a német demokratikus köztársaságban és csehszlovákiában tett látogatása befejeztével csütörtökön visszaérkezett lisszabonba alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára és az általa vezetett küldöttség. a lisszaboni repülőtéren újságíróknak adott nyilatkozatában cunhal hangsúlyozta, hogy a pkp küldöttségének berlini és prágai látogatása elősegítette a portugál kommunista párt és a német szocialista egységpárt, illetve a csehszlovákia kommunista pártja közötti, hagyományosan baráti kapcsolatok megszilárdítását. /taszsz/

l a g o s : Louis de guiringaud

háromnapos hivatalos látogatásra szerdán este a nigériai fővárosba érkezett Louis de guiringaud francia külügyminiszter. de guiringaud-t megérkezésekor nigériai kollégája, Joseph Garba külügybiztos/ külügyminiszter/ fogadta. a francia külügyminiszter csütörtökön megbeszéléseket folytat Olusegun Obasanjo nigériai államfővel. /afp/

i s l a m a b a d : géprablás

sikertelen géprablási kísérlet történt csütörtökön reggel a pakisztáni légitérben. egy fegyveres férfi hatalmába akarta keríteni a pakisztáni légitársaság islamabad és karachi között közlekedő boeing 747-es, 357 utast szállító repülőgépét. amikor a gép utasai megpróbálták ártalmatlanná tenni a légikalózt, annak kézigránátja felrobbant és a bandita eszméletét veszítette. a repülőgépnek végül sikerült leszállnia az islamabadi repülőtéren. a súlyos állapotban lévő géprablót és a robbanásakor szintén megsebesült utasokat kórházba szállították. /afp,upi/

/folyt.köv./

- 45 -

15.25/um

R
1420-Dm

kk 47. /rövid...folyt./um

L a g o s : repülőszerencsétlenség

összeütközött a levegőben a nigériai légió egyik gyakorló-gépe a „nigeria airways”, légitársaság egy utasszállító repülő-gépével. a szerencsétlenség következtében 18 személy vesztette életét. /afp/

w e i m a r : goethe-ház

weimarban befejeződtek a goethe-ház restaurációs munkálatai és az épület újból a látogatók rendelkezésére áll. goethe 1792-től 1832-ig lakott az emlékhellyé nyilvánított és muzeumként berendezett házban, amely évenként átlag több mint egymillió vendéget fogad. /mti/

s z a r a j e v ó : áradások

észak-boszniában a hirtelen hóolvadás következtében az idén negyedik alkalommal okoztak árvizet a megáradt hegyi patakok, valamint a tinja és a lomnica folyó. több száz hektár termőföld víz alá került. az ár fenyegeti a brcsko környéki falvakat is. /mti/

b e l g r á d : hasiscsempész

a jugoszláv vámőrök a gevgelijai határátkelő helyen lefűleltek egy görögországból érkezett kábítószercsempészt, eduardo degli esposti olasz állampolgárt, aki 56 kilogramm hasist akart átcsempészni a határon. a kábítószer csokoládétáblákba öntve, műanyagcsomagolásban, volkswagen gépkocsijának hátsó ülésére rejtette. a kábítószer istambulban vásárolta és az nszk-ban akarta értékesíteni. a gevgelijai körzeti bíróság a 26 éves fiatal-embertől elkobozta a hasist, továbbá a gépkocsit, s kétévi börtönrre ítélte őt. /mti/

--

kk 48. szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására

belgrád - egyetértés

a-fl/um p k b e l g r á d , 1978. március 2. /ap/

a belgrádi találkozóhoz közelálló források szerint a tanácskozást sikerült kimozdítani a holtpontonról, s a résztvevők fő vonalakban megállapodtak a konferencia záróközleményében. az egyesült államok, a szovjetunió, románia, máltá, jugoszlávia és három másik ország képviselőinek szerda esti megbeszélésén létrejött előzetes megállapodás értelmében, a dán javaslatot alapul véve, rövid, háromoldalas záróközleményt terjesztenek a tanácskozás résztvevői elé. amennyiben a találkozón résztvevő mind a 35 ország elfogadja a dokumentumtervezetet, a konferencia a jövő héten befejezheti munkáját. /folyt.köv./

- 46 -

15.40/um

R
1720 Dm

kk 48. /belgrád -...folyt./um /szigoruan szerk.táj./

az okmánytervezet megerősíti, hogy a tanácskozás valamennyi résztvevője a helsinki ajánlások megvalósítására törekszik. ugyanakkor elismeri, hogy belgrádban a résztvevőknek több kérdésben nem sikerült egyetértésre jutniuk. /valójában a tanácskozás ideje alatt előterjesztett több mint 100 javaslat egyikeben sem sikerült megegyezniük a feleknek./ nem tesz említést a dokumentum az emberi jogok kérdésében felmerült nézeteltérésekről.

mielőtt a közleménytervezetet a tanácskozás plenáris ülése elé terjesztik, a szerdai, nem hivatalos tanácskozás résztvevőinek meg kell állapodniuk abban is, hogy milyen témákról tartsanak szakértői szintű tanácskozásokat a belgrádi értekezletet követő időszakban. egyelőre öt munkacsoport felállításáról folyik a vita. ezek a tudományos együttműködés, az európai országok közötti viták békés rendezését szolgáló mechanizmus, a katonai biztonság, az információáramlás és az újságírók munkakörülményei, valamint a földközi-tengeri térség biztonsága témakörében folytatnának konzultációkat.

a tanácskozáshoz közelálló források szerint az egyesült államok és nyugati szövetségesei azért egyeztek bele a rövid záróközleménybe, mivel ez még mindig elfogadhatóbb számukra, mint a hosszadalmas, de az emberi jogok kérdéséről szót sem ejtő nyilatkozat. az a véleményük, hogy nézeteik kinyilvánításával, s egy újabb, a belgrádihoz hasonló jellegű találkozó kérdésében történt megállapodással elérték céljukat, még akkor is, ha nézeteiket az értekezlet záróközleménye nem tükrözi pontosan. /mti/

--

kk. 51. mengisztu - beszéd

a/ml/ve/rj ml pk a d d i s z a b e j a , 1978. március 2.
/mti/

- az etiópiai nép szilárd meggyőződése, hogy győzelmet arat az osztályellenség és az idegen hódítók fölött, azok ellen, akik a nemzetközi imperializmus támogatásával megfosztani igyekeznek az ország népét a népi forradalom vívmányaitól, szeretnék aláásni országunk területi egységét - jelentette ki mengisztu hailé mariam, az etiópiai ideiglenes katonai kormányzó-tanács elnöke.

az államfő az olasz gyarmatosító hadsereg fölött aduwánál aratott etióp győzelem 82. évfordulója alkalmából addisz abebában rendezett tömeggyűlésen szólalt fel.

/folyt.köv./

15.41 rj

-47-

R
1720 Dm

kk. 51. / mengisztu... 1. folyt./rj

- a különböző arcvonalakon küzdő forradalmi erőink - hangoztatta a kormányzótanács elnöke - rövid időn belül döntő vereséget mérnek a belső reakció bandáira, és az országba hatolt szómáliai agressziós csapatokra, a reakciós arab rendszerek zsoldosaira, s az imperializmus más lakáaira.

a kormányzótanács elnöke kijelentette: növekedett azoknak az országoknak a száma, amelyek közvetlenül vagy közvetett támogatást nyújtanak mogadishu hódításra törő köreinek. ez azonban nem jelenti azt, hogy a forradalmi etiópia és népi hadserege egyedül áll az agresszió szétzuzásáért vívott igazságos védelmi harcában. „a szovjetunió és több más szocialista ország politikai, erkölcsi és anyagi segítséget nyújt nekünk. etiópia népi hadseregével vállvetve küzdenek mindazok a haladó és békeszerető erők, amelyek szembehelyezkednek a kizsákmányolással, az elnyomással, a törvénytelen területhódítással. a harc mindaddig folytatódik, amíg szómália nem hajlandó azonnal és feltétel nélkül kivonni agressziós csapatait országunk területéről, - hangoztatta befejezésül mengisztu hailé mariam. /taszsz/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a kk. 35. sz. hírünk / haig.../ 1. bek. 1. sorában a szöveg helyesen:

alexander haig, a nato európai haderőinek, az Európában állomásozó amerikai haderők főparancsnoka...

/mti/

--

kk. 49. vietnam-románia

gy/rj ng h a n o i , 1978. március 2./mti/

Le duan, a vkp kb főtitkára szerdán fogadta a nicolae giosan, az rkp kb politikai végrehajtó bizottságának póttagja, a nagy nemzetgyűlés elnöke vezette román küldöttséget. a találkozón le duan köszönetet mondott azért a támogatásért és segítségért, amelyet románia pártja, kormánya és népe nyújtott és nyújt vietnamnak.

/folyt.köv./

15.55 rj

-48 -

R
1920 Du

kk. 49. /vietnam... 1. folyt./rj

a szerkesztőségek tájékoztatására!

hanoiban nagy érdeklődéssel és szeretettel fogadták a szocialista románia képviselőit, az rkp pvb póttagja vezette parlamenti küldöttséget. román és vietnami nyelvű, a két nép barátságát hirdető transzparansek üdvözlük a fővárosban a vendégeket, a vietnami napilapok első oldalukon fényképekkel illusztrált jelentésekben számolnak be a román küldöttség látogatásainak, tárgyalásainak minden mozzanatáról. hanoiban dolgozó nyugati diplomaták úgy vélik, hogy románia esetleg közvetítő szerepet játszhat a vietnami-kambodzsai konfliktusban, hiszen - mint ismeretes - mindkét országgal jó kapcsolatai vannak.

a román küldöttség tiszteletére hanoiban adott fogadáson nicolae giosan kijelentette: „a román nép mély sajnálattal szerzett tudomást a vietnam és kambodzsai, az egykor az imperializmus és gyarmatosítás ellen, a szabadságért és függetlenségért együtt harcoló baráti szomszédok közötti határkonfliktusról.„, románia sikraszáll ennek a konfliktusnak politikai csatornákon, tárgyalások révén történő elvi rendezése mellett- mondotta giosan és hozzátette: románia úgy véli, hogy bármilyen bonyolult is a kolonialista örökség, a fennmaradt problémák rendezhetőek a kölcsönös megértés és tisztelet szellemében, közvetlen tárgyalások útján. „romániának meggyőződése, hogy a két - vietnam és kambodzsai népe - mindent megtesz majd a konfliktus békés rendezése érdekében, - mondotta a román politikus. giosan eddig elhangzott beszédeiben nem tett említést a vszk két kormánynyilatkozatáról, illetve vietnamnak a konfliktus békés rendezésére tett jónéhány más erőfeszítéséről. /győri/

--

kk. 52. külpolitikai híreink jegyzéke március 2-án 16.00 óráig

bzs bj

1978. március 2.

1. várható
2. satalov - szaljut-6.
3. irán: tengeralattjárók
4. jörgensen - francia belügyek
5. színes hírek a szocialista országokból
moszkva: szovjet autók genfben
moszkva: lovas-turizmus
kijev: enciklopédia
szófia: ponty-poronty
6. emberrablók
7. belgrádi találkozó
8. gíerek - dolanc
9. rövid hírek
róma: etiópai külügyminiszter
reykjavik: általános sztrájk
nyugat-berlin: ndk - nyugat-berlini tárgyalás
belgrád: tito
athén: általános sztrájk
bujumbura: genscher
szófia: manescu szófiában

/folyt.köv./

16.05 rj

-49 -

kk. 52. / külpolitikai... folyt./rj

10. gyógyszerper japánban
11. megemlékezések csou en-lajról
12. salt - "afrika szarva" - pravda
13. thaiföld
14. etiópia - szomália
15. a spanyol külügyminiszter lengyelországban
16. északkaukázusi földrengés - részletek
17. a borba a belgrádi találkozóról /szigoruan szerk.táj./
18. egyiptom - izrael
19. nicaragua
20. angola
21. divsz-közgyűlés
22. afrika-ensz
23. olasz kormányválság
24. ndk-szíriai tárgyalások
25. guatemala
26. rövid hírek
kingston: kormányátalakítás
djakarata: diák-zavargások
los angeles: repülőgép-szerencsétlenség
catania: etna
27. megjelent a nszep története
28. rhodesia
29. szkp kb - tavaszi munkák
30. két hír bulgáriából
31. a jksz kb elnökségének határozata
32. nszk - vérharc
33. influenza és számítógép
34. strauss - starfighter
35. haig
36. észak-írország
37. kínai parlament
38. spanyol parlament - kormány
39. derg-tag halála
40. divsz - sajtóértekezlet
41. suarez - gonzalez
42. salt
43. francia választások
44. genfi leszerelési bizottság
45. haderőcsökkentési tárgyalások
46. laosz - vezércikk
47. rövid hírek
lisszabon: alvaro cunhal
lagos: louis de guiringaud
islamabad: géprablás
lagos: repülőszerencsétlenség
weimar: goethe-ház
szarajevo: áradások
belgrád: hasiscsempész
48. belgrád - egyetértés /szigoruan szerk.táj./
49. románia - vietnam
50. rhodesia /lásd kk 28./
51. mengisztu-beszéd
52. hirjegyzék

--

16.10 rj

-50 -

R 1920-Dm

kk. 53. csehszlovák zászlóalj - évfordulós ünnepség

sn/rj nt p r á g a , 1978. március 2./mti/

prágában csütörtökön ünnepségen emlékeztek meg arról, hogy 35 évvel ezelőtt kapcsolódott be a hitleri németország elleni harcokba a szovjetunióban alakult önálló csehszlovák zászlóalj. az egység, amelynek sorai később tovább gyarapodtak, végig hősiiesen és eredményesen vett részt a szovjetunió-beli harcokban, majd hazája felszabadításában, többek között szokolovnál, kijevnél és duklánál súlyos csapásokat mért a fasiszta hadakra.

az ünnepségen, amelyen vasil valo vezérezredes, a csehszlovák nemzetvédelmi miniszter első helyettese mondott beszédet, jelen volt a zászlóalj több mint 80 veteránja.

az emlékgyűlés résztvevői üdvözlő levelet intéztek gustáv husákhhoz, a cskp kb főtitkárához, az ország köztársasági elnökéhez és ludvik svoboda hadsereg-tábornokhoz, csehszlovákia nyugalmazott államfőjéhez, aki az ünnepelt csehszlovák zászlóalj legendás hiru parancsnoka volt.

--

kk. 54. oreja jugoszláviában

már/rj nt b e l g r á d , 1978. március 2./mti/

marcelino oreja aguirre spanyol külügyminiszter varsói tárgyalásai befejeztével csütörtökön belgrádba érkezett, hogy viszonzza milos minics, a jugoszláv kormány alelnöke, külügyminiszter tavaly decemberi madridi látogatását.

marcelino oreja vendéglátójával, milos minicssel és más jugoszláv politikai személyiségekkel a kétoldalú - főként gazdasági - együttműködés fejlesztésének lehetőségeiről, valamint időszerű nemzetközi kérdésekről tárgyal.

--

16.12 rj

-51 -

R
1920-Dm

kk. 55. szadat üzenete beginnek

b/rg/rj mp pk jeruzsálem, kairó, 1978. március 2./mti/

a kairó és jeruzsálem között ingázó alfred atherton amerikai külügyi államtitkár csütörtökön szadat egyiptomi elnök személyes üzenetét adta át begin izraeli kormányfőnek. ezt maga begin jelentette be, azután, hogy egy órán át tanácskozott athertonnal. beszámolt az üzenet továbbításáról a mena egyiptomi hírügynökség is.

az üzenet tartalmára nézve még csak utalásszerűen sem történt említés. az izraeli miniszterelnök elhárította az újságírók minden erre vonatkozó kérdését, s csak annyit közölt, hogy hamarosan, talán már a jövő hét elején választ küld szadatnak. egy kérdésre válaszolva leszögezte, hogy az üzenet nem tartalmaz meghívást.

az izraeli rádió politikai kommentátora azonban valószínűnek mondotta, hogy szadat és begin hamarosan ismét találkozik egymással. a kommentátor hangsúlyozta, hogy a mostani üzenet az első személyes kapcsolatfelvétel a két államférfi között az iszmailiai csucstalálkozó, tehát a múlt év karácsonya óta.

a szóbeli közlést továbbító amerikai diplomata délelőtt dajan külügyminiszterrel folytatott megbeszélést és a délutáni program szerint jogi szakértőkkel tanácskozik az egyiptom és izrael között kidolgozandó elvi nyilatkozatról. /upi, afp, ap, reuter/

--

kk. 56. belgák - közvélemény

pd/rj nt b r ü s s z e l, 1978. március 2./mti/

a belga parlament ezen a héten kezdte meg annak a paktumnak a megvitatását, amelynek értelmében belgiumot három egyenrangú autonóm területre: valloniára, flandriára és brüsszelre osztanák fel.

/folyt.köv./

16.20 rj

-52 -

R

1805 DM

kk. 56. / belgák... 1. folyt./rj

ezzel kapcsolatban három fővárosi ujság megbizásából egy közvéleménykutató intézet az ország lakosságához kérdést intézett, hogy megállapítsa: mennyire érdekli az új szabályozás az utca emberét. kiderült, hogy a megkérdezetteknek mindössze 10 százaléka tartja fontosnak a nyelvi kérdések rendezését. a lakosság kétharmad részének az a véleménye, hogy előbb a munkanélküliség, majd az ország gazdasági és pénzügyi problémáit kellene megoldani.

a megkérdezetteknek csupán egyharmada ért egyet általában a belga kormány politikájával.

--

kk. 57. etiópai külügyminiszter - sajtóértekezlet

ml/gi/rj ml pk r ó m a, 1978. március 2./mti/

- az etiópai-szomáliai viszály megoldásának alapfeltétele a határok sérthetetlenségének tiszteletben tartása - jelentette ki csütörtökön római sajtóértekezletén feleke gedle giorgisz etiópai külügyminiszter.

az etióp diplomáciai élet vezetője az afrikai egység-szervezet miniszteri értekezletének befejeztével érkezett rómba. olasz kollégáját, arnaldo forlanit tájékoztatta az afrika szarván kialakult helyzetről, és ismertette a viszály rendezésére vonatkozó etiópai álláspontot és az az szerint tolmácsolta kormányának azt a kérését, hogy olaszország ne szállítson fegyvereket az etiópia ellen agressziót elkövető szomáliának.

a külügyminiszter visszautasította azokat az állításokat, amelyek szerint az etiópai csapatok oldalán idegen csapatok harcolnának. kijelentette: a szovjetunió és kuba értékes segítséget nyújt országának. „etiópia független ország, és jogában áll, hogy kétoldalu kapcsolatokat ápoljon bármely állammal, így a szovjetunióval és kubával is.,,

/folyt.köv./
16.30 rj

-53 -

R

1805 DM

kk. 57. /etiópiai külügyminiszter... 1. folyt./rj

feleke gedle giorgisz rámutatott: a szomáliai vezetés a nemzetközi közvéleményt igyekszik félrevezetni, amikor azt állítja, hogy etiópiának agresszív szándékai lennének szomáliával szemben. az igazság az, hogy az etiópiai csapatok az ország területén belül harcolnak, és nem áll szándékukban átlépni egyik állam határát sem -, mondotta.
/afp, upi, ap/

..-

kk. 58. angola - intervenciósök és szakadárak

a/fl/ml/rj pk l u a n d a, 1978. március 2./mti/

a taszsz luandai jelentése szerint folytatódnak a fegyveres provokációk az angolai népi köztársaság ellen.

namibia és zaire területén fegyveres bandákat szerveznek az angola elleni agresszióra, az unita és az fnla szakadár szervezet tagjaiból. a felállított csoportokat afrikai ,,tapasztalatokkal,, rendelkező, hirhedt nyugat-európai zsoldosok, cia-ügynökök és a chilei junta emberei képezik ki. a jornal de angola című luandai lap közlése szerint az angolai területekre behatoló, a békés lakosságot gyilkoló bandáknak az egyesült államok, az nszk és más nyugati országok kiterjedt támogatást nyújtanak.

részt vesznek az angola elleni támadásokban zaire és a fajuldöző dél-afrikai köztársaság hadseregének reguláris alakulatai is. ezek az egységek módszeresen megsértik az ország északi, észak-keleti és déli határait.

angola déli határai mentén nagy-méretű dél-afrikai csapatösszevonás folyik. a pretoriai rezsím csapatai namibia területéről tüzérségi támadásokat intéznek mocamedes angolai tartomány települései ellen. jelentős csapatösszevonás jelei tapasztalhatók angola északi határai mentén is, azon a területen, ahol az fnla és a zaire-i hadsereg shaba tartományban / a volt katanga/ állomásozó egységei tevékenykednek.

/folyt.köv./
16.35 rj

-54 -

RJ

1800, Du

kk. 58. / angola... 1. folyt./rj

a upi amerikai hírügynökség jelentése szerint e térségbe nyugati országokból az utóbbi két hétben 200 zsoldos érkezett. nagy részüket az fnla ügynökei toborozták londonban.

a közelmúltban a zaire-i hadsereg katonái támadást intéztek két angolai falu ellen, s meggyilkolták több polgári lakost. az angolai nemzetvédelmi minisztérium adatai szerint az 1977. október - 1978. január közötti időszakban zaire-i egységek 23 alkalommal sértették meg a ngola határait és légterét, a dél-afrikai alakulatok pedig a tavalyi év augusztusa és az idei év februárja között 17 nagyobb támadást intéztek az angolai népi köztársaság ellen.

az angolai rádió felhívta a figyelmet arra, hogy ezeket a provokációkat jóelőre elhatározták, összehangolták, s a cia, az amerikai központi hírszerző hivatal tudtával és teljes jóváhagyásával hajtották végre.

angola azonban - mint erre agostinho neto államfő is figyelmeztetett egy minapi beszédében - nincs egyedül az ellenségeivel vívott harcban: a szovjetunió, kuba és más szocialista országok, megbízható és hű barátai jelentős mértékben hozzájárulnak az ország haladó irányzatú fejlődéséhez. /taszsz/

..-

gyorshír!

kk.59.

szojuz-28 -felbocsátás

ék/rj nt

moszkva, 1978. március 2. /mti/

a szovjetunióban csütörtökön moszkvai idő szerint 18 óra 28 perc 10 másodperckor alekszej gubarev ezredes parancsokkal és vladimir remek űrhajós kutatóval a fedélzetén földkörüli pályára bocsátották a szojuz-28 jelzésű űrhajót.

16.45rj

..-

RJ

-55-

kk. 60. szojuz-28 - kommentár

a/it/rj ml pk

1978. március 2. /mti/

fazekas judit, az mti munkatársa írja:

a szovjetunió és az egyesült államok után csehszlovákia is belépett a világűr meghódítói közé: a világ 87. és 88. űrhajósaként a szovjet alekszej gubarev és a csehszlovák vladimir remek indult űrutazásra csütörtökön a szojuz-28 fedélzetén.

ismét
nem véletlen és nem váratlan, hogy harmadikként egy szocialista ország, s éppen csehszlovákia állampolgára lépett ki a világűrbe. nem véletlen, hiszen a nemzetközi űrkutatási együttműködésben résztvevő országok közül a szovjetunió után csehszlovákia szakemberei járulnak hozzá a legtevékenyebben a szocialista országok közös űrprogramjainak megvalósításához, s a szovjet űrkutatás sikereihez is. s nem váratlan, mivel az interkozmosz-program tagországainak 1976. szeptemberében aláírt, a szocialista országok 1978-1983. között lebonyolítandó közös űrrepüléseivel kapcsolatos megállapodása alapján már 1976. decembere óta a csillagvárosban edzenek az „interkozmonauták”, csehszlovákia, lengyelország és az ndk két-két űrhajósjelöltje.

a szovjet és csehszlovák csillagászok együttműködése - amelyből az űrkutatási együttműködés kifejlődött - több évtizedes múltra tekinthet vissza. a közös kutatások különösen megélnék az 50-es években, s főleg az első szovjet szputnyik felbocsátását követően. a minőségi változás 1967-ben, az interkozmosz-program elfogadásával, a szocialista országok űrkutatási együttműködési szervezetének létrehozásával következett be. a csehszlovák szakemberek jelentős részt vállaltak valamennyi interkozmosz-szputnyik és vertikál-rakéta felbocsátásában, a kutatási programok előkészítésében és megvalósításában. szovjet, csehszlovák és magyar tudósok együttműködésének eredménye volt 1976. júniusában az interkozmosz-15 jelzésű új típusú automatikus univerzális orbitális állomás felbocsátása. az interkozmosz nyolc űrfizikai munkacsoportja közül hatnak a tevékenységében vesznek részt a csehszlovák szakemberek.

/folyt.köv./

16.50 rj

-56 -

R

kk. 60. / szojuz-28 ... 1. folyt./rj

a nemzetközi kísérletek során jól bevált csehszlovák berendezéseket a szovjet űrkutatási programokhoz is igénybe vették: az ionoszféra és a magnetoszféra különféle jelenségeit vizsgáló kozmosz-900 jelzésű mesterséges holdon, s a prognosz-5 és -6 automatikus napkutató állomásokon is működnek csehszlovák műszerek. három biológiai űrlaboratórium, a kozmosz-csallád 690-es, 782-es és 936-os sorszámú tagja programjában is szerepeltek csehszlovák kísérletek.

a szojuz-28 utjával a szocialista űrhajózás új korszaka kezdődik: ez év végéig lengyel és ndk-beli űrhajósok, 1983-ig pedig a többi szocialista ország, köztük természetesen magyarország jelöltjei is részt vesznek a szojuz-szaljut program végrehajtásában.

--

kk. 61. kadhafi - sziad barre

a/fl/rj ml

t r i p o l i , 1978. március 2./mti/

moamer el-kadhafi libiai államfő csütörtökön megbeszélést folytatott a tripoliban tartózkodó sziad barre szomáliai államfővel -, jelentette a libiai hírügynökség.

sziad barre kedden érkezett libiába. csütörtökön találkozott másodizben kadhafi ezredessel. /upi/

--

kk. 62. szojuz-28- csehszlovák űrhajós a világűrben

ki/ék/rj nt

m o s z k v a , 1978. március 2./mti/

kis csaba és pék miklós, az mti tudósítói jelentik:

először indult el olyan űrhajós a világűrbe, aki nem „űr-nagyhatalom”, állampolgára: a szovjetunióban csütörtökön délután felbocsátott szojuz-28 űrhajó személyzetének tagja vladimir remek 30 éves csehszlovák repülőztiszt, mérnök. a szovjetunió és a szocialista országok interkozmosz-megállapodása alapján néhány éven belül valamennyi szocialista ország- köztük hazánk - lehetőséget kap arra, hogy a világűr kutatásának ebben a formájában is részt vegyen. jelenleg már lengyel és ndk-beli jelöltek is készülnek a nagy feladatra.

/folyt.köv./

17.00 rj

-57 -

R

kk. 62. / szojuz-28... 1. folyt./rj

a csehszlovák szocialista köztársaság már eddig is igen aktív részt vállalt a közös űrkutatási programból: csehszlovák tudósok számos olyan műszert készítettek, amelyek az interkozmosz rakétáin, mesterséges holdjain eljutottak a világűrbe, értékes adatokkal gazdagították a tudományt. mint emlékeztetés, prága volt a színhelye a legutóbbi világűrkutatói nemzetközi kongresszusnak is.

a szojuz-28 parancsnoka alekszej gubarev, ismert űrrepülő. az 1975. januárjában fellőtt szojuz-17 űrhajó parancsnokaként georgij greckóval csaknem egy hónapot töltött a szaljut-4 űrállomáson. greckó jelenleg - csaknem három hónapja már - a szaljut-6 űrállomáson dolgozik, annak fedélzeti mérnöke. gubarev egyidős greckóval, 1931. március 29-én a volga menti közbírság közelében, gvargyeji faluban született. a haditengerészeti repülőiskolát végezte el, 1957-61-ig a gagarin repülőakadémián tanult. repülőtiszt volt, 1963-ban lépett be az űrhajós-egységbe, s annak idején jurij gagarin, a világ első űrhajósa adott róla igen jó minősítést. nő, két nagy gyermek apja. első űrutazásakor az űrhajó és az űrállomás parancsnokaként kiváló munkát végzett. a szojuz-17-szaljut-4 együttes repülése fontos szakaszt jelentett a föld körül keringő szovjet űrállomások kifejlesztésében és kipróbálásában, előkészület volt a tartósan működő űrállomás megtervezéséhez és elkészítéséhez. gubarev megkapta a szovjetunió hőse kitüntető címet és az űrhajós-pilóta címet is. részt vett a jelenlegi kísérlet előkészítésében és felkészült újabb feladataira.

az első csehszlovák űrhajós gondos kiválasztás alapján került a szovjet űrhajósok kiképző központjába. vladimir remek a közös programnak megfelelő, a szovjet űrhajósok tapasztalatai alapján kidolgozott tanfolyamon készült fel utárra, elsajátította az űrhajó berendezéseinek kezelését, begyakorolta a tudományos kísérleteket. parancsnokai nagy elismeréssel nyilatkoztak szorgalmáról, képességeiről.

/folyt.köv./

17.05 rj

-58 -

R

kk. 63. /szojuz-28... 2. folyt./rj

vladimir remek 1948. szeptember 26-án ceske budejovice-ben született. apja altábornagy a csehszlovák légierőnél. 1966-ban fejezte be fizika-matematika tagozaton középiskoláit. kiváló sportoló. 1966-70-ig a kassai repülőtisztiskolát végezte el, kiváló eredménnyel. apja példáját követte, hadnagyi rendfokozatban hivatásos repülőtiszt lett a csehszlovák légierőnél. 1972-1975-ig a gagarin repülőakadémia hallgatója volt. tanulmányait itt is kiváló eredménnyel végezte el, 1976-ban századosi rendfokozatban ismét a csehszlovák légierőnél szolgált. 1976. decemberétől lett tagja az űrhajós-egységnek. nőtlen.
/mti/

a szojuz-28 feladata az, hogy - a szojuz-27 űrhajónál dzsanibekov és makarov által már kipróbált módon „utolérje”, a szaljut-6 űrállomást és összekapcsolódjék azzal. gubarev és remek együttes kísérletekben vesz részt az űrállomás állandó személyzetével, jurij romanyenkóval és georgij greckóval.

a fellövésre a bajkonuri űrrepülőtérről került sor, a rajt kitűnően sikerült és az első jelentések szerint az űrhajó ráállt megszabott keringési pályájára. innen pályamódosításokkal jut majd el az űrállomáshoz. a két űrhajós közérzete kitűnő, a berendezések kifogástalanul működnek. /mti/

.-.

kk. 63. szojuz-28 - tudósítás a földi irányító központból

ki/rj nt m o s z k v a, 1978.március 2./mti/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

... a hatalmas terem digitális világító órája 18 óra 28 perc 10 másodpercet mutat - a másik digitális órán megjelenik a nulla: a szojuz-28 elindult. a moszkva közelében lévő földi irányító központ szinte egész falat betöltő képernyőjén szinte közvetlen közelből látni, ahogy a hordozórakéta lassan felemelkedik.

/folyt.köv./

17.10 rj

-59 -

R

kk. 63. / szojuz-28... 1. folyt./rj

a központ nagytermében, ahonnan a szaljut-6 ürállomás munkáját irányítják és a kisebb teremben, ahol most csak az első nemzetközi űrhajóval, a szojuz-28-cal foglalkoznak, minden munkahely foglalt: az irányító pultoknál, a display-rendszerek előtt ott ülnek a felelős szakértők - figyelnek minden adatra. az épület számítóközpontja automatikusan továbbítja hozzájuk a beérkező adatokat, az elméleti számításokat, a szükséges tennivalókat. a rajt felelősségteljes pillanatában az egész irányító apparátus készenlétben áll.

három órával a rajt előtt, a szaljut-6 kísérlet földi repülésvezetője alekszej jeliszejev űrhajóspilóta mutatta be a tudósítónak az irányító központot. első ízben vannak itt jelen az interkozmosz együttműködésben résztvevő szocialista országok tudósítói - mindenekelőtt a leginkább érdekeltek, a csehszlovák sajtó képviselői. a csehszlovák újságírók egy csoportja egyébként - a külföldiek közül elsőnek - jelen van az űrhajó fellövésénél, bajkonurban is. a szocialista országok együttműködése a világűr kutatásban történelmi jelentőségű szakaszhoz érkezett, s ez tükröződik a sajtó meghívásában is.

innen az irányítóközpontból vagyunk tanúi az utolsó előkészületeknek. röviddel négy óra előtt érkezik a napfényben csillogó rakéta elé az űrhajósokat szállító autóbusz. elhangzik a jelentés az állami bizottság elnökének, azután gubarev és remek mosolyogva indul a lift felé, amely űrhajójukhoz viszi őket.

az irányító központ mindent ellenőriz: hogyan helyezkedik el elsőnek remek, majd gubarev az űrhajóban, hogyan működik a kabin, a kabin szellőzése, hogyan kapcsolják be az űrruha szellőztetését. a műszerek közvetítik a berendezések adatait, a központ az űrhajósokkal együtt ellenőrzi működésüket. mindennek megvan a maga szakértője, aki az űrhajósokkal együtt végzi a kontrollt. a speciális kamerák segítségével belátunk az űrkabinba is: remek az utasításokat tanulmányozza, gubarev a műszereket ellenőrzi. felhúzzák a kesztyűt, ellenőrzik a sisak hermetikus záróberendezését, - a rajtig mindent meg kell vizsgálni.

/folyt.köv./

17.15 rj

-60 -

R_o

kk. 63. / szojuz-28... 2. folyt./rj

egy órával a rajt előtt a nagyteremben még teljes a nyugalom: a központ éppen a szaljut-6 űrhajósaival, romanyenkóval és grecskóval vitatja meg megfigyeléseik eredményeit. ahogy közeledik a rajt, egyre több és több jelentés hallható a hangszórókból - bajkonurból minden részletet közölnek.

az űrrepülőtérről érkezik georgij beregovoj tábornok, a garin kiképző központ parancsnokának nyilatkozata, s ez különösen érdekes a csehszlovák kollégáknak, hiszen beregovoj repülő-tisztként részt vett az ország felszabadításában. „akkor még nem gondolhattunk arra, hogy egykor idáig jutunk el. csak annyit mondhatok, hogy akkor született barátságunk hatalmas erő. ezzel az őszinte barátsággal kívánok most sok-sok sikert, jó utat, visszatérést „- mondja.

„egy-órás készenlét „- hangzik a központ hangszóróiból. a központban most nyoma sincs idegességnek. minden a megszokott, begyakorolt módon megy. bajkonurból megérkeznek a legfrissebb adatok, az űrrepülőtéren már besötétedett, az ég felhőtlen, tíz kilométerre látni, a hőmérséklet mínusz 2 fok. az űrhajósok kabinjában 775 milliméter a légnyomás, a hőmérséklet 20 fok, gubarev érterése 92, remeké 96, minden a terv szerint halad. a szojuz-28 kész a rajtra.

az űrhajó rajtjánál a bajkonuri űrrepülőtéren csehszlovák párt- és kormányküldöttség volt jelen jelen jozef lenárt-nak, a szlovák kp kb első titkárának vezetésével. lenárt átadta az űrhajósoknak gustáv husák, csehszlovákia kommunista pártja kb főtitkárának, köztársasági elnökének, és lubomir strougal miniszterelnökének szívélyes üdvözlését és szerencsekívánatait.

a két űrhajós a rajt előtt az űrkabinból adott nyilatkozatot a rádióknak és a televízióknak. „ma a szojuz-28 szovjet űrhajón két ország, a szovjetunió és a csehszlovákia képviselői indulnak a világűrbe, - mondotta alekszej gubarev. ezzel az uttal új szakasz nyílik meg abban az együttműködésben, amelyet a szocialista országok az interkozmosz keretében folytatnak a világűr kutatására és felhasználására. a szocialista országok űrhajósainak közös űrrepülése ragyogó bizonyítéka a testvéri országok népei állandóan fejlődő és erősödő barátságának és együttműködésének. jelentem, hogy a nemzetközi személyzet készen áll a rajtra. a szojuz-28 személyzete nevében ígérem: minden erőnket és tudásunkat a megtisztelő feladat szolgálatába állítjuk... „

vladimir remek kijelentette: „nagy megtiszteltetés számomra, a csehszlovák szocialista köztársaság állampolgára számára, hogy tagja lehetek a nemzetközi személyzetnek. büszke vagyok arra, hogy országunk éppugy, mint a többi szocialista ország, a világűr kutatásban együttműködik a szovjetunióval és tevékenyen részt vesz abban... „ remek köszönetét fejezte ki a két ország kommunista pártjának és kormányának a megtisztelő meghívásért.

/folyt.köv./

17.25 rj

-61 -

R₁

kk. 63. / sojuz-28... 3. folyt./rj

a rajt perceiben az űrhajósokkal a bajkonuri központ tartja a közvetlen kapcsolatot, a földi irányító központ azonban minden mozzanatot figyelemmel kísér, minden adatot automatikusan rögzít. a központ munkatársai az óriási kivetített televíziós képen 500 másodpercig- gyakorlatilag addig, amíg az űrhajó hajtóművei működnek és az végül is pályájára áll, - a kabin belsőjét figyelik, látják az űrhajósok minden mozdulatát, hallják jelentéseiket. azután felhangzik a hangszórókból a jelentés: itt a huszas- ez a bajkonuri irányítóközpont száma - , az űrhajó pályára állt, sok sikert, szerencsés visszatérést. s ebben a pillanatban a földi irányító központ jelentkezik: „zenit, zenit itt zárja. mi is sok sikert kívánunk,,. ettől a perctől kezdve az űrhajó utját már a földi irányító központból vezetik. /mti/

--

kk. 64. csapaterősítések észak-írországba

lb/mp/rj nt l o n d o n , 1978. március 2./mti/

a brit hadügyminisztérium bejelentette, hogy szeptemberben újabb zászlóaljjal növelik az észak-írországban állomásozó 14 ezres létszámú hadsereget. az 500 katona belfast közelében fog állomásozni, és a többi alakulattól eltérően nem négy hónapig, hanem másfél évig marad a tartományban.

roy mason, a tartomány ügyeinek minisztere múlt év végén még azzal dicsekedett a parlamentben, hogy a hadsereg megfékezte a terrorizmust, és idén csökkenteni lehet a létszámot. az ira azonban újév óta új hadjáratot indított, főleg a biztonsági erők tagjai ellen. a protestáns unionisták már azt is követelik, hogy ujítsák fel a bírói végzés nélküli internálások gyakorlatát. a kormány egyelőre ellenáll e követelésnek és a biztonsági erők létszámának növelésével próbálja kézbe tartani a helyzetet. /lászló/

--

17.40 rj

-62 -

B

kk. 65. jan ponican - temetés

sn/rj nt p r á g a , 1978. március 2./mti/

pozsonyban csütörtökön eltemették ján ponican, a jeles szlovák költőt és közéleti személyiséget, aki a múlt hét végén hunyt el 75 éves korában.

ponican a szlovák szocialista irodalom egyik uttörő egyénisége, termékeny költő és műfordító volt, egész életművét a forradalmi hazafiság és internacionalizmus hatotta át. 1945 után munkássága jelentős, sokoldalú közéleti - politikai és irodalomszervező - tevékenységgel egészült ki. lelkes és avatott népszerűsítője volt a haladó magyar irodalom alkotásainak is, több alkalommal is előadást tartott, például a tavalyi ady-centenárium csehszlovákiai rendezvényein. /sebestyén/

--

kk. 66. pham van dong - sri lanka

a/ós/ml/rj bs c o l o m b o , 1978. március 2./mti/

pham van dong vietnami miniszterelnök csütörtökön új-delhiből négynapos hivatalos látogatásra colombóba érkezett. a bandaranaiki nemzetközi repülőtéren a vietnami kormányfőt ranasinghe premodasza, sri lanka köztársaság miniszterelnöke és a kormány magas rangú személyiségei fogadták.

jelentések szerint pham van dong junius richard dzsajevardene köztársasági elnökkel és ranasinghe premodasza miniszterelnökkel időszerű nemzetközi és mindkét felet érintő kérdésekről folytat majd tárgyalásokat. /upi, afp/

--

17.45 rj

-63 -

B

kk. 67. neutronfegyver - cdu-csu

or/rj nt

b o n n, 1978. március 2./mti/

a nyugatnémet jobboldal újabb propaganda-kampányt kezdett a neutronfegyver érdekében. helmut kohl, a kereszténydemokrata unió vezetője felszólította schmidt kancellárt, hogy nyilvánosan is foglaljon állást az új fegyver gyártása és európai állomásoztatása mellett.

mint az ellenzéki politikus hangoztatta, tudomása szerint schmidt a nato nemzetközi tanácskozásain a fegyver mellett foglalt állást, odahaza azonban - pártja, a szociáldemokraták bal-szárnyának várható felzudulásától tartva - nem hajlandó hivatalosan véleményt mondani.

hasonlóképpen kormánydöntést sürgetett csütörtökön a másik ellenzéki párt, a bajor csu is. parlamenti vezetője, zimmermann azzal vádolta a kancellárt és hadügyminiszterét, hogy „puha magatartást”, tanúsít a neutronfegyverről folyó nemzetközi vitában. a csu-politikus arra biztatta a bonni kormányt, hogy „keményen”, válaszoljon az n-bombával kapcsolatos szovjet álláspontra. ugyanakkor „védelmébe vette”, genschert szabaddemokrata külügyminisztert, aki néhány napja - feltételelesen - a tömegpusztító fegyver gyártása és politikai fegyverként való felhasználása mellett emelt szót. /sándor./

--

kk. 68. szovjet életszínvonal

a/it/rj ml bs

m o s z k v a, 1978. március 2. /mti/

a szovjet munkások és alkalmazottak átlagbére a múlt évben havi 155 rubel volt, s a társadalmi fogyasztási alapokból folyósított különféle kifizetésekkel és kedvezményekkel együtt elérte a 212 rubelt. a legalacsonyabb bérek összege havi 70 rubel -, köztük a taszsz munkatársával a munka- és szociális-ügyi állami bizottságban.

/folyt.köv./

17.50 rj

-64 -

BH

kk. 68. /szovjet... 1. folyt./rj

a társadalmi fogyasztási alapok összege 1977-ben megközelítette a 100 milliárd rubelt; ebből fedezik az ingyenes orvosi ellátást és oktatást, a nyugdíjakat és más szociális juttatásokat.

a jelenlegi ötéves tervidőszakban /1976-1980/ a közszükségleti cikkek termelésének növekedési üteme 6 százalék lesz, azaz gyorsabb, mint a lakosság reáljövedelmeinek növekedése. különösen dinamikusan fejlődik a butorok és a háztartási gépek gyártása. ez törvényszerű, hiszen a szovjetunióban évente mintegy 11 millió új lakást adnak át, s a költözők többsége felújítja butorait, háztartási gépeit.

a rubel vásárlóereje továbbra is szilárd. a szovjet emberek reáljövedelme öt évenként átlagosan egynegyedével emelkedik. /taszsz/

--

kk. 69. ciprusi per - egyiptom - pfsz

b/hf/rj mp bs nicosia, kairó, 1978. március 2./mti/

Lezárták a vizsgálati szakaszt és a vizsgálóbíró utasítására a nicosiai megyei törvényszék március 8-án tüzte ki a ciprusi fővárosban február 18-án meggyilkolt el-szibai egyiptomi lapszerkesztő, az afro-ázsiai szolidaritási szervezet főtitkára két merénylője perének tárgyalását. a két gyanúsított, akit előre megfontolt szándékkal végrehajtott emberöléssel vádolnak, a per kezdetéig előzetes letartóztatásban marad.

a kairói al-ahram ugyancsak csütörtökön arról adott hírt, hogy kairó, amely a nicosiai gyilkosságot és az azt követő larnacai véres akciót „az egyiptomi állam biztonsága elleni bünténynek”, minősítette, igényt tart arra, hogy maga folytassa le a pert a két merénylő ellen. ezért kairóban távollétükben bírósági tárgyalást kezdenek a tettesek felelősségre vonására.

/folyt.köv./

18.00 rj

-65 -

R

kk. 69. / ciprusi per... 1. folyt./rj

anvar szadat egyiptomi államfő az nbc amerikai tv-hálózatnak adott interjújában nyíltan a palesztinai felszabadítási szervezetet tette felelőssé a nicosiai gyilkosságért, jóllehet mind- eddig nem bizonyított, hogy a két merénylő palesztinai lenne, a pfsz pedig hivatalosan cáfolta, hogy köze lett volna az eseményekhez. az egyiptomi elnök célzatos kijelentése nyilvánvalóan alátámasztásul szolgál az egyiptomban folyó palesztin-ellenes kampányhoz, amely a nicosiai és a larnacai események ürügyén utólagosan próbálja megokolni egyiptom új, pfsz-ellenes irányvonalát. ezzel a lépéssel egyiptom szabad kezet akar biztosítani magának ahhoz, hogy a palesztin nép egyedüli és törvényes képviselőjének mellőzésével, maga dönthessen az izraeli megszállás alatt élő palesztin lakosság sorsáról az egyiptomi-izraeli különtárgyalásokon. az nbc-nek adott interjújában szadat kijelentette: „a két bérgyilkos palesztin; s a pfsz felelős - séggel tartozik értük, hisz bármilyen képviselőnek is a gyilkosok, mindannyian a pfsz elnevezésű szervezethez tartoznak,,. /reuter, afp, upi, ap alapján/ (frakciót

--

kk. 70. szófia - jubileumi ünnepség

tj/rj nt s z ó f i a , 1978. március 2.

temesi jános, az mti tudósítója jelenti:

a szófia universiade palotában csütörtökön ünnepi nagygyűlésen emlékeztek meg bulgáriának az oszmán elnyomás alóli felszabadulása századik évfordulójáról. a csaknem háromezer fő részvételével megtartott ünnepségen todor zivkov, a bkp kb első titkára, az államtanács elnöke mondott beszédet.

beszédében méltatta a bolgár nép hosszú küzdelmét a nemzeti függetlenség kivívásáért, s elemezte azokat a történelmi körülményeket, amelyek közepette száz évvel ezelőtt az orosz és román csapatok, oldalukon a bolgár felkelőkkel elűzték a megszálló oszmán seregeket bulgária földről. „az elmúlt száz év történetét vizsgálva - mutatott rá a szónok - teljes joggal lehetünk büszkék népünknek a társadalmi haladásért vívott hősies küzdelmeire. 1944. szeptember 9. óta a munkásosztály és a dolgozó parasztság, a kommunisták és a bolgár népi földműves szövetség egységfrontja a szocializmus felépítéséért vívott össznépi mozgalom alapját képezi.,, todor zivkov végül elismeréssel szólt a bolgár nép és a szocialista közösség népei közötti testvéri barátságról, a bolgár nép együttműködéséről a világ valamennyi haladó erejével. /folyt.köv./

18.10 rj

-66 -

Rv

kk. 70. / szófia... 1. folyt./rj

a nagygyűlésen, amelyen felszólalt vasziliy kuznyecov, az szkp kb politikai bizottságának póttagja, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének első elnökhelyettese és manea manescu román miniszterelnök is, ismertették leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének és alekszej koszigin szovjet miniszterelnöknek a bolgár vezetőkhez intézett üdvözlő táviratát.

--

kk. 71. nicaraguá /kieg. a 19-hez/

b/fkj/rj bs m a n a g u a , 1978. március 2./mti/

a nicaraguában a demokratikus felszabadítási unió /udel/ által szerdán meghirdetett, somoza diktátor visszalépését követelő általános sztrájk csütörtökön szinte teljes mértékben megbénította az ország életét. a la prensa című ellenzéki napilap /ennek főszerkesztője volt a meggyilkolt pedro joaquin chamorro/ csütörtöki számának címlapján egyetlen nagybetűs mondat állt: „sztrájk a nemzeti gyász jegyében!,,

a demokratikus erők szerdai megmozdulásainak jellemző vonása volt, hogy az elkeseredett tömegek több támadást intéztek a rendszert képviselő, „kiszolgáló politikusok, katonai vezetők tulajdonát képező gyárak, lakások, közlekedési eszközök ellen. így például teljesen szétrombolták roger blandon gazdaságügyi miniszter sörgyárát. a megmozdulások nyomán a rendszer fő bázisát képező nemzeti gárda csütörtökön közölte, hogy a legkisebb tüntetést is fegyveres erővel fogja elnyomni.

a csütörtöki nap fontos eseménye volt, hogy a nicaraguai konzervatív párt, az ország egyetlen engedélyezett ellenzéki pártja és miguel ovando managuai érsek közös közleményben követelte „a katonai elnyomás,, megszüntetését. a konzervatív párt vezetősége - tűnik ki továbbá a közleményből - külföldi diplomatákat akar felkérni arra, hogy közvetítsenek anastasio somoza és politikai ellenfelei között. /adn, dpa/

--

18.20 rj

-67 -

Rv

kk. 72. nem kormányközi - befejeződött.

sz/rj mp nt g e n f , 1978. március 2.

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

a társadalmi szervezetek genfi leszerelési konferenciája csütörtöki teljes ülésén a munkabizottságok elnökei - közöttük Lőrinc Tamás, az országos béketanács alelnöke - beszámoltak a bizottságokban végzett munkáról, majd a konferencia résztvevői elfogadták a bizottsági jelentések alapján megfogalmazott és az ENSZ közgyűlés május 23-án New Yorkban megnyíló rendkívüli leszerelési üléshez intézett üzenet szövegét.

a genfi konferencia 700 küldötte külön jelentőséget tulajdonított annak - hangzik az üzenet -, hogy a világszervezet történetében először rendkívüli ülészakot szentel a leszerelés kérdésének.

a küldöttek ezt követően elfogadták a konferencia leszerelési nyilatkozatát, amelyet Romesh Chandra, a béke világtanács elnöke terjesztett elő. ugyancsak egyhangulag fogadták el a leszerelési intézkedések akcióprogramját.

Sean MacBride, az ülés elnöke külön köszönetet mondott az európai ifjúság sikeres budapesti leszerelési találkozásának megrendezéséért.

a konferencia csütörtökön befejezte munkáját. /mti/

--

kk. 73. sonnenberg-per

or/rj nt stuttgart- stammheim, 1978. március 2./mti/

tömegverekedéssel kezdődött csütörtökön Stuttgart közelében a terrorista tevékenységgel vádolt Günter Sonnenberg pere. az elmúlt hónapok több terrorakciójáért felelősséget vállalt „vörös hadsereg” frakció, nevű szélsőséges nyugatnémet szervezet több híve tüntetést rendezett a tárgyalóteremben, majd a rendőrökre támadt. a tárgyalást fél órával a kezdés után félbeszakították. az újra-kezdés után nem sokkal magát a vádlottat kellett eltávolítani a teremből, mert hangosan szidalmazta a bírakat.

/folyt. köv./ rj

R

-68-

kk. 73. /sonnenberg... folyt./ rj

Sonnenberget gyanúsítják Buback nyugatnémet főállamügyész meggyilkolásával, a vádat azonban - meggyőző bizonyítékok hiányában - nem ezért emelték ellene. tavaly májusban igazoltatás közben tüzet nyitott a felé közeledő rendőrökre, majd társnőjével, Verena Beckerrel együtt elmenekült. Singen kisváros utcáin lezajlott üldözés közben két további rendőrt sebesített meg súlyosan, végül lövésektől találva földre zuhant. agysérülése miatt több orvosszakértő csak „mérsékelten tárgyalás-képesnek”, minősítette, ezért a per napi három órára korlátozódhat. a vádat csak a rendőr-gyilkosságokra, illetve gyilkossági kísérletekre korlátozták. Sonnenberg társnőjét egy korábbi perben életfogytiglani börtönre ítélték.

a korábbi terrorista-perекből ismertté vált különleges stuttgart-stammheimi erődítményben ezzel új persorozat kezdődött: a jövő héten áll bíróság elé az ugyancsak terrorakciók elkövetésével vádolt Irmgard Möller és Bernhard Braun, egy héttel később pedig a „terroristák ügyvédje”, Klaus Croissant. /sándor/

--

kk. 74. salt - amerikai sajtó

ha/rj bs w a s h i n g t o n 1978. március 2./mti/

mind a kormányban, mind a kongresszusban általános az a vélemény, hogy az idén már aligha írják alá az új salt-megállapodást, - írják csütörtökön amerikai vezető lapok. a korábbiakhoz képest jóval borúlátóbb kommentárok azt követően láttak napvilágot, hogy Zbigniew Brzezinski, a fehér ház nemzetbiztonsági főtanácsadója szerdán félreérthetetlenül összekapcsolta a salt ügyét az „afrika szarvának”, térségében történetekkel, s egyúttal újabb engedményekre szólította fel a szovjetuniót a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról folyó tárgyalásokon.

/folyt.köv./

18.40 rj

-69 -

R

kk. 74. / salt... 1. folyt./rj

a carter-kormány azzal érvel, hogy a szomáliai agresszió ellen védekező etiópiának a szocialista országok, elsősorban a szovjetunió és kuba részéről nyújtott segítség, beavatkozás afrika ügyeibe, amerikai lapok, így például a the baltimore sun szerint washingtonnak, hadászati megfontolásai, vannak: a többi között az afrika partjai mentén vezető olajszállítási utvonalaikat félti. a lap úgy véli: bár amerikai hivatalos személyiségek megnyilatkozásaikban még lehetségesnek mondják az új salt-megállapodás megkötését 1978-ban, mind általánosabb a vélemény, hogy erre kevés a valószínűség. ha alá is írják, a szenátus a jelenlegi légkörben mindenképpen elutasítaná a megállapodást, függetlenül annak tartalmától, írja a lap. a the washington post kormány- és kongresszusi köröket idézve arról ír, hogy a szenátus, zsfolt napirendje miatt, az idén már semmiképpen nem kerülhetne megvitatásra egy új salt-megállapodás. a fehér ház kongresszusi összekötő irodája is úgy tájékoztatta a kormányt: a panama-csatorna szerződés elhuzódó vitája ki-zárttá teszi, hogy a jövőben salt-szerződés még 1978-ban a törvényhozás elé kerüljön.

a salt-ot - mint minden nemzetközi szerződést - a szenátusnak legkevesebb kétharmados szótöbbséggel kell jóváhagynia, hogy a megállapodás érvénybe léphessen. nemzetközi kérdésekben nehezíti washington döntéseit, hogy a novemberi félidős kongresszusi választásokon újraválasztják a képviselőházat, s a szenátorok egyharmadát. ebben a helyzetben a törvényhozók még a szokásosnál is óvatosabban foglalnak állást vitatott nemzetközi kérdésekben - vagy egyenesen elodázzák az állásfoglalást.

az amerikai kormány a nyilvánosság előtt egyébként változatlanul reményét fejezi ki, hogy még az év vége előtt megszületik a megállapodás. cyrus vance külügyminiszter - az mti tudósítójának mértékadó forrásból kapott értesülése szerint - a napokban kijelentette: elképzelhetőnek tartja, hogy a nyárra megállapodás születik. paul warnke, az amerikai salt-küldöttség vezetője szerdán washingtonban kijelentette: a salt-szerződés az egyesült államok érdekeit ugyanúgy szolgálja, mind a szovjetunióét. warnke azt mondta, hogy a genfi salt-tárgyalások haladnak, „nincs szó holtpontról,„. /heltai andrás/

--

18.45 rj

-70 -

RJ

kk. 75. finnország - sorsa bejelentése

fm/rj bs h e l s i n k i, 1978. március 2./mti/

kalevi sorsa, finnország szociáldemokrata párti miniszterelnöke csütörtökön bejelentette: szerdán átalakított második balközép koalíciós kormánya nem ért egyet azzal, hogy a törvényhozás 1979. márciusig tartó megbizásának lejártá előtt új választásokat írjanak ki.

sorsa - mint jelentettük - szerdán eleget tett kekkonen elnök felkérésének, hogy vonja vissza február 17-én benyújtott lemondását. az átalakított finn kormányban négy szociáldemokrata, öt centropárti, három kommunista, két liberális néppárti és egy pártonkívüli kapott miniszteri tárcát. /upi/

--

kk. 76. a szozuz 28 - interkozmosz program

ki/rj nt m o s z k v a, 1978. március 2. /mti/

„a szozuz-28 űrhajó fellövése új korszakot nyit meg a világűr békés célok szolgálatában álló kutatásában és felhasználásában, amelyet a szocialista országok az interkozmosz együttműködési program keretében végeznek -, hangoztatja az erről kiadott közlemény. - a programban a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége vesz részt.

/folyt.köv./

18.55 rj

-71 -

RJ

kk. 76. / a szozjuz 28... 1. folyt./rj

az interkozmosz program előirányozza, hogy 1978-ban további szozjuz típusu űrhajókat bocsátanak fel, s ezek személyzetében részt vesznek a lengyel népköztársaság és a német demokratikus köztársaság képviselői. a szaljut-6 űrállomás egységes tudományos és technikai kutatási programja keretében a szocialista országok űrhajósai mind nehezebb és bonyolultabb feladatokat oldanak meg. a tervben szerepel az is, hogy az interkozmosz program megvalósítása során a többi szocialista ország állampolgárai is űrrepülést hajtanak végre.

1967-től, az interkozmosz program elfogadásától kezdve a résztvevő országok tudósai és szakértői szovjet mesterséges holdak és kutatórakéták segítségével nagyszabású közös munkát végeztek a világűr fizikai sajátosságainak kutatása, a kozmikus meteorológia, a hírközlés, a biológia és az orvostudomány terén, a föld természeti kincseinek kutatásában. ezek a vizsgálatok jelentős mértékben gazdagították a világűr-tudományt, hozzájárultak ahhoz, hogy az űrhajózás eredményeit hasznosítsák.

a szocialista országok űrhajósainak közös űrrepülése új fejezetet nyit meg az űrhajózás történetében. a világűr-kutatásnak a tudomány és a technika érdekében a szovjetunió által megkezdett munkája kiszélesedik a szocialista országok részvételével. ez jó példa arra, hogy a testvéri országok sikeresen működnek együtt a szocialista integráció megvalósításában, tanúsítja, hogy mind jobban közelednek egymáshoz, - hangoztatja a közlemény.

a szozjuz-28 programja előirányozza, hogy az űrhajót összekapcsolják a szaljut-6 űrállomással és személyzete együttes tudományos kísérleteket végez az űrállomáson immár harmadik hónapja dolgozó jurij romanyenkóval és georgij grecskóval.

-. -

kk. 80. szozjuz 28- tudósítás -2

ki/rj

nt m o s z k v a, 1978. március 2./mti/

alekszej jeliszjev repülésvezető félórával a rajt után újságíróknak elmondotta, hogy az űrhajó rátért megadott pályájára, gubarev és remek jól érzik magukat, az űrhajó fedélzeti berendezései kifogástalanul működnek.

/folyt.köv./

19.00 rj

-72 -

R

kk. 80. / szozjuz-28... 1. folyt./rj

a világűrből üdvözölte jurij romanyenko és georgij grecsko az első nemzetközi űrhajó személyzetét. „nagy örömmel várjuk őket az űrállomáson. ez a kísérlet új szakaszt nyit a világűr-kutatásban, a szocialista országok együttműködésében. várjuk az együtt végzett érdekes kísérleteket, de azt is, hogy levelet hoznak majd szeretteinktől, - mondotta romanyenko. grecsko külön is köszöntötte a „zenit”, hívójelű űrhajósokat. „alekszej gubarevvel egy hónapot töltöttünk a világűrben. akkor az én hívójelűm volt a „zenit-2”, az űrhajós hagyomány szerint a parancsnok újabb utazásai során megőrzi hívójelét, így gubarev most a „zenit-1”, és vladimir remek a „zenit-2”, 1976 óta ismerem, együtt készültünk fel az űrutazásra, s most örömmel várom a szaljuton.,,

a szozjuz-28 jelenlegi pályadatai: a föld felszínétől mért legnagyobb távolság 276 kilométer, a legkisebb távolság 198, keringési idő 88,95 perc. /kis csaba/ kilométer,

-. -

kk. 79. tunézia - ítéletek

b/hf/rj csr bs t u n i s z, 1978. március 2./mti/

ötvenegy személyt ítéltek különböző időtartamu börtönbüntetésre tunéziában a február 26-i általános sztrájkban, s a rendőri erők által ezt követően kiprovokált véres tüntetéseken való részvétel vádjával.

szuszában, ahol a fővároshoz hasonlóan jelentős megmozdulás zajlott le, 34 személyt ítéltek 6 évig terjedő börtönbüntetésre, s az ítélet letöltése utáni kényszertartózkodásra. szfakszban, tunézia másik nagyvárosában 17 tüntetőre szabtak ki több hónaptól két évig terjedő börtönbüntetést. /ina alapján/

-. -

19.05 rj

-73 -

R

kk. 78. ndk-szíria /ad: kk. 24./

fm/rj bs d a m a s z k u s z , 1978. március 2./mti/

paul verner, a nszep kb politikai bizottságának tagja - aki pártküldöttség élén tartózkodik damaszkuszban - csütörtökön khaled bagdassal, a szíriai kommunista párt főtitkárával találkozott. véleményt cseréltek a két párt politikájáról és a jelenlegi nemzetközi helyzet időszéri kérdéseiről. az összes megvitatott kérdésekben egyetértés mutatkozott. /adn/

--

kk. 77. szíriai diplomácia

b/hf/csr/rj bs d a m a s z k u s z , 1978. március 2./mti/

hafez asszad szíriai elnök csütörtökön tripoliba küldte egyik magasrangú képviselőjét, hogy tájékoztassa a libiai vezetést a legújabb közel-keleti fejleményekkel kapcsolatos szíriai álláspontjáról. abdel karim ali külügyi államminiszter, aki tripoli után hasonló megbízatással algírba is ellátogat, a két fővárosban beszámol asszad elnök legutóbbi moszkvai látogatásának eredményeiről is. /upi, ap/

jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke damaszkuszba érkezett, hogy hafez asszad elnökkel tárgyaljon. /reuter, upi, ips/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

b e i r u t

az al-szafir című beiruti lap értesülése szerint arafat előreláthatólag hétfőn moszkvába látogat, s ezért akarja most áttekinteni a helyzetet a szíriai államfővel. arafat, aki az arab szírlárdság frontjának résztvevői közül ötödikként - iraki küldöttség is járt az utóbbi időben moszkvában, de irak nem tagja az arab szírlárdság frontjának - látogat moszkvába, a pfsz vezetősége magasrangú személyiségeinek kíséretében indul utnak. a lap értesülése szerint a küldöttség tagjai közt lesz faruk kaddumi, a pfsz politikai osztályának vezetője, zuhair muhszin, a katonai osztály főnöke és jasszer abd rabbu, a tájékoztatási osztály vezetője is. /ips, reuter, upi/

--

19.15 rj

-74 -

62/

kk. 81. szojujuz-28 - csehszlovákia

sn/rj nt p r á g a , 1978. március 2./mti/

sebestyén tiber, az mti tudósítója jelenti:

a csehszlovák televízió csütörtökön este, nem sokkal a szojujuz-28 felbocsátása után rendkívüli adásban ismertette a sikeres rajtról szóló hírt, majd közvetítette a moszkvai televízióval közösen készített riportműsort. ebben elhangzott az úrhajó „nemzetközi legénysége”, mindkét tagjának, a szovjet alekszej gubarevnek és a csehszlovák vladimir remeknek közvetlenül a rajt előtt film- és hangszalagra felvett nyilatkozata, a két ország népéhez intézett üdvözlője.

a műsorban ezután a szojujuz-28 elindításáról készített képfelvételt sugározták, majd szovjet és csehszlovák szakemberek és újságírók nyilatkoztak a világ első nemzetközi űrutazásáról, amely során először jut el a kozmikus térségbe a két „űrnagyhatalom”, a szovjetunió és az egyesült államok után egy más ország - ezuttal csehszlovákia - állampolgára. a riportműsor résztvevői hangoztatták, hogy a szocialista országok úrhajósainak közös űrrepülése, amely a világűr kutatására és békés célú felhasználására irányuló együttműködés, a sikeres interkozmosz-program eredménye, új szakaszt nyit a kozmosz meghódításának történetében.

--

kk. 82. neutronfegyver - usa, nato

áb/rg/rj mp bs b r ü s s z e l , 1978. március 2./mti/

a nato-hoz közelálló körökből származó értesülések szerint az egyesült államok azt fontolgatja, hogy nyugat-európai szövetségeseinek nyilvános támogatása nélkül is megkezdi a neutronfegyver gyártását.

/folyt.köv./

19.35 rj

-75 -

B

kk. 82. / neutronfegyver... 1. folyt./rj

a carter-kormányzat, amely a nyugat-európai nato-tagállamok beleegyezését kéri az új tömegpusztító fegyver európai bevezetéséhez és rendszerbeállításához, az említett források szerint azért vette fontolóra a lépést, hogy megkönnyítse az érintett kormányok helyzetét, amelyek ellenállásba ütköznek a neutronfegyver kérdésében.

egy brüsszelben akkreditált diplomata szerint lehetséges, hogy az egyesült államok elhatározza a neutronfegyver gyártását, az európai rendszerbeállítás kérdését pedig a nato május végén esedékes washingtoni csúcstervezése utánra halasztanák.

az említett nato-források szerint az egyesült államok késznek tűnik arra, hogy a kérdést levegyék a nato-csucs napirendjéről, és azt reméli ettől, hogy így könnyebben lehetővé válik majd a neutronfegyver európai bevezetése.

az idézett források emlékeztetnek arra, hogy david aaron, carter elnök nemzetbiztonsági tanácsadójának helyettese a múlt pénteken a nato-országok brüsszeli nagyköveteivel tartott megbeszélést a neutronfegyverrel összefüggő kérdésekről. /reuter/

--

kk. 83. brzezinski - taszsz

a/sa/rj bs w a s h i n g t o n , 1978. március 2./mti/

zbignew brzezinski, az egyesült államok elnökének nemzetbiztonsági főtanácsadója szerdán washingtonban újságírókkal beszélgetve a salt-tárgyalások befejezésének kilátásairól a következőket mondotta: „az elnök szilárdan reméli, hogy a megállapodást az idén megkötik. erről nyilatkozott az unió helyzetével foglalkozó kongresszusi üzenetében, és mi is reméljük, hogy megkötik a megállapodást,„

/folyt.köv./

19.40 rj

-76 -

Rj

kk. 83. / brzezinski... 1. folyt./rj

brzezinski kijelentette, hogy a megállapodás kidolgozásában még vannak tisztázatlan kérdések. a tárgyalások lassu haladását a megvitatásra kerülő problémák súlyosságával indokolta. másrészt azonban megpróbálta úgy beállítani a helyzetet, mintha a tárgyalások további sikerének érdekében kizárólag a szovjet félnek kellene lépéseket tennie...

jóllehet brzezinski a beszélgetés során főleg a salt-tal foglalkozott, a nemzetbiztonsági főtanácsadó érintette az „afrika szarván,, kialakult helyzetet és az etiópiának - a szomáliai agresszió áldozatának - nyújtott szovjet segítség kérdését is.

ebben a kérdésben brzezinski állásfoglalása bizonyos kettőséget mutat. azt erősítette, hogy az egyesült államok „semmiképpen sem kívánja összekapcsolni,, a salt-tárgyalások folytatását az észak-kelet-afrikai helyzettel és az etiópiának nyújtott szovjet segítséggel. ugyanakkor azonban kijelentette, hogy az összekapcsolás elkerülhetetlenné válhat olyan megengedhetetlen kíséreltet esetén, amelynek célja egy helyi konfliktusnak átfogóbb nemzetközi célkitűzések érdekében való felhasználása,„

ismeretes, hogy a szovjetunió többször kijelentette: támogatja etiópiát a szomáliai agresszió visszaverésében. az agresszió, amelynek következtében etiópia területének egy része megszállás alá került, reakciós rezsimok támogatását élvezzi. a szovjetunió fellép a konfliktus békés megoldásáért, a fegyveres akciók megszüntetéséért, azzal a feltétellel, hogy az agressziós csapatokat kivonják etiópiából. most arra van szükség, hogy gyakorlati lépéseket tegyenek a konfliktus továbbterjedésének megakadályozására.

az „afrika szarván,, zajló eseményekkel kapcsolatos szovjet álláspont bármilyen más értelmezése tudatos torzítás -, szögezi le végezetül a szovjet hírügynökség. /taszsz/

--

19.45 rj

-77 -

Rj

kk. 84. szojuz -28 - csehszlovákia-kitüntetés

sn/rj nt p r á g a, 1978. március 2.

sebestyén tiber, az mti tudósítója jelenti:

a csehszlovák szövetségi gyűlés /parlament/ elnöksége csütörtökön este bejelentette, hogy megalapította „a csehszlovák szocialista köztársaság űrhajós-pilotája „ kitüntető címet, amely az ezt megörökítő jelvény viselésének jogával is jár. a kitüntetést a köztársaság elnöke adományozhatja.

az új kitüntetésről szóló hivatalos közlemény hangsúlyozza: a parlament ezzel módot akar adni a közmegebecsülés kifejezésének, amely megilleti a más országok állampolgáraival közösen végrehajtott űrrepülésben résztvevő csehszlovák kozmonautákat erkölcsi, politikai és szakmai szempontból egyaránt rendkívül igényes és nagy feladataik sikeres teljesítéséért. a közlemény rámutat még arra, hogy a „csszszk űrhajós-pilotája„ cím és jelvény az ország egyik legmagasabb kitüntetésének minősül.

x x x

a csehszlovák posta csütörtökön, a szojuz -28 űrhajó „nemzetközi expedíciója„ indulásának napján két cimletből álló alkalmi bélyegsort bocsátott ki. a bélyegeken a tavalgy kiadott nagyszerű világűr-kutatási sorozat gagarin-arcképe látható, feliratuk pedig: „szovjet-csehszlovák közös űrrepülés„. egyidejűleg a posta az ünnepi alkalomra készült alkalmi bélyegzőt is használ. az ez iránti nagy érdeklődés miatt a prágai főposta csütörtökön kivételesen éjjel is folytatta az elsónapi felülbélyegzéseket.

-.-

kk. 85. szakszervezeti aktivagyűlés - pastorino

a/pm/mh/rj nt m o s z k v a, 1978. március 2./taszsz/

enrique pastorino, a szakszervezeti világszövetség elnöke csütörtökön egy moszkvai szakszervezeti aktívagyűlésen elmondotta, hogy az áprilisban prágában összeülő ix. szakszervezeti világszövetség kongresszusra meghívják az szvsz-hez nem tartozó, de a korunk problémáiról folytatandó véleménycserében érdekelt szakszervezeteket is. mindent megteszünk annak érdekében, hogy a kongresszus nagytekintélyű fóruma, a világ dolgozói érdekvédelmének szószékévé váljon. - , mondotta.

/folyt.köv./

20.05 rj

-78 -

Rj

kk. 85. / szakszervezeti... 1. folyt./rj

pastorino nagy elismeréssel szólt arról a szerepről, amelyet a szovjetunió és más szocialista országok szakszervezetei töltenek be a békéért, a munkás világmozgalom egységéért és a mozgalom legszebb eszméinek eléréséért folytatott küzdelemben.

a gyűlésen határozatot fogadtak el, amely kifejezi a moszkvaiaknak azt a meggyőződését, hogy a ix. szakszervezeti világszövetség kongresszus pozitív befolyást gyakorol majd arra a küzdelemre, amelyet a dolgozók létfontosságú jogaikért, a monopóliumok támadása és a válság súlyos következményei ellen, a szabadságért, a demokráciáért és a békéért. /taszsz/

-.-

kk. 86. carter sajtóértekezlet

ha/rj bs w a s h i n g t o n, 1978. március 2.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

james carter amerikai elnök csütörtökön kijelentette: kormánya „nem kapcsolja össze hivatalosan, a szovjetunió afrikai „szerepe„ körüli vitát a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról, illetve a nukleáris kísérletek teljes eltiltásáról folyó szovjet-amerikai tárgyalásokkal. az elnök ugyanakkor azt mondta, hogy a szenátust, amelynek minden nemzetközi szerződést jóvá kell hagynia, erősen befolyásolja a közvélemény, és hozzátette: véleménye szerint a szovjetunió „a békét fenyegeti,,, afrika szarvának,, térségében.

carter szokásos kéthetenkénti sajtóértekezletén tette a fenti, többszörösen ellentmondásos kijelentéseket. a kormány ugyan tagadja, hogy hivatalosan is összekapcsolná a szovjet-amerikai tárgyalásokat az afrikai fejleményekkel, valójában azonban éppen ezt sugalmazza a múlt hét óta kibontakozó propagandakampányában. carter most arra a „közvéleményre,, hivatkozott, amelyet elsősorban éppen a propagandával hangolnak a salt és a többi, az enyhülést előmozdító tárgyalás ellen.

az elnök megismételve, hogy biztosítékokat kapott, amelyek szerint a szomáli támadás ellen harcoló etióp csapatok nem fogják átlépni a szomáli határt, újból kijelentette: szomália a támadó, csapatait vissza kell vonnia ogaden tartományból és tiszteletben kell tartani „a némelykor önkényesen megvont,, afrikai határokat. az elnök ugyanakkor az etiópiának segítséget nyújtó szovjet és kubai személyzet kivonását is sürgette.

/folyt.köv./
20.15 rj

-79 -

Rj

kk. 86. /carter... 1. folyt./rj

carter tartózkodó hangnemben beszélt a változatlanul holtpontra lévő izraeli-egyiptomi különtárgyalásokról, szívesebben látná begin, izraeli kormányfő és szadat egyiptomi elnök újabb közvetlen tárgyalását, de - mondotta - annak hiányában maga próbál ismét közvetíteni. - az elnök szerint az egyesült államok „nem gyakorol ellenőrzést”, a közel-keleti fejlemények felett. „beginnek, aki két hét múlva tárgyal majd ismét washingtonban, javasolni fogja: dolgozzon ki izrael, egyiptom, jordánia és cisz-jordánia „arab lakossága”, megállapodást, az ENSZ biztonsági tanácsának 242. számú határozata alapján.

a jelek szerint tehát az amerikai kormány változatlanul azzal próbálkozik, hogy bevonja jordániát és cisz-jordánia ugynevezett „mérsékelteit”, arab személyiségeit a különtárgyalásokba.

alfred atherton, amerikai „utazó nagykövet”, eddigi „ingázásai”, után erre a kilátások változatlanul igen csekélyek: változás csak akkor képzelhető el, ha carternek sikerül engedményekre bírnia begint.

az elnök sajtóértekezletén egyébként hivatalos derűlátással beszélt a rohamosan tovább értéktelenedő dollárról. véleménye szerint a folyamat meg fog állni, mert csökken az egyesült államok /nagy kiadásokkal járó / olajbehozatala, ugyanakkor fő kereskedelmi partnerei gazdasági fejlődésének üteme meggyorsult.

carter reményét fejezte ki, hogy a harmadik hónapja sztrájkoló szénbányászok jóváhagyják a multheti előzetes megállapodást. amennyiben nem /ami könnyen megtörténhet/, a kormány kénytelen lesz olyan szükségintézkedésekhez folyamodni, amelyeket ő személy szerint szeretne elkerülni - mondotta.

az elnök egyébként a közszolgálat átfogó reformját jelentette be washingtoni sajtóértekezletén.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

james carter azt mondotta, andrej gromiko szovjet külügyminisztertől és mengisztu hailé mariam etióp elnöktől egyaránt biztositásokat kapott, hogy az etióp csapatok nem fogják átlépni a szómália határt.

..-

20.20 j

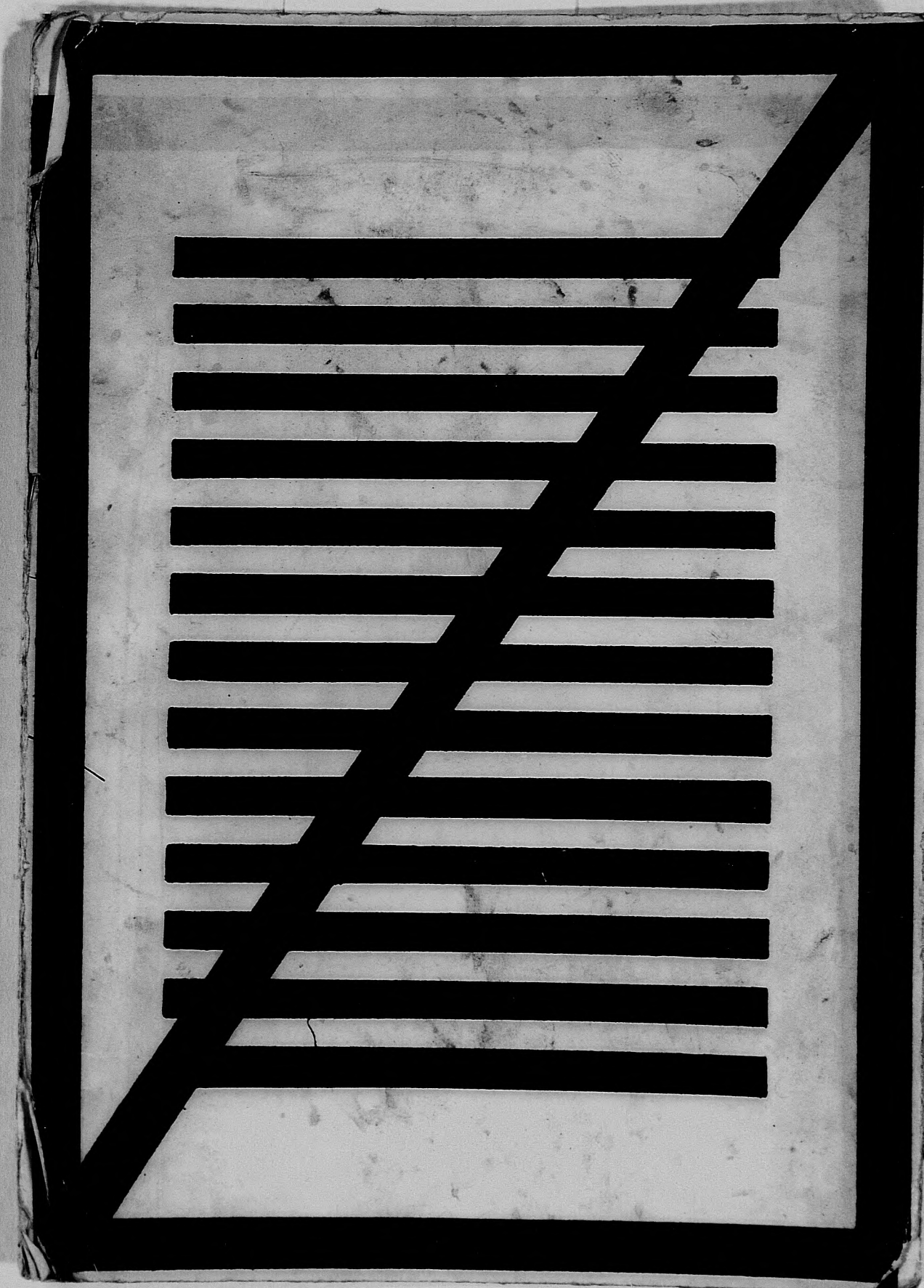
-80 -

Rj

F.

Könyv:

81.0.

kk. 87. okp-kormányválság

b mp il bs

r ó m a , 1978. március 2./mti/

miután a kereszténydemokrata párt vezetősége úgy döntött, hajlandó „pontosan körülhatárolt és korlátozott feltételek mellett, közös parlamenti kormánytöbbséget alakítani a kommunistákkal, és felhatalmazta giulio andreotti megbízott miniszterelnököt, hogy folytassa a pártközi tárgyalásokat ennek szellemében, csütörtökön összeült az olasz kommunista párt vezetősége is, hogy állást foglaljon az új fejlemény kapcsán.

a csütörtökre virradóan véget ért kereszténydemokrata vezetőségi ülés több napig tartó adóz vita után - olyan határozatot hozott, amely kompromisszum a párt egymással szemben álló irányzatai között és nem tesz eleget az okp minden követelésének a programmal kapcsolatban. feltételként szabja a kommunistákkal közös parlamenti kormánytöbbséghez például azt, hogy a jövőbeni kormány nem változtathat olaszország nato-elkötelezettségén, a közkiadásokat és az inflációt korlátozó gazdaságpolitikát folytat majd, és nem növeli az állami részesedésű vállalatok számát. elutasítja a határozat ezenkívül az okp-nak a rendőrök érdekvédelmi szervezetével kapcsolatos követelését is. a párt jobbszárnya ezzel szemben lemondott arról, hogy továbbra is akadályozza andreottit abban, hogy megegyezést keressen a kommunistákkal.

az okp vezetősége úgy értékelte a kereszténydemokrata határozatot: „történt egy lépés előre, a válság megoldása irányába,„ a vezetőség üléséről csütörtökön este kiadott közlemény elsősorban azt hangsúlyozza, hogy „megnyílt az út a kommunisták részvételével kialakítandó parlamenti kormánytöbbség létrejötté előtt,„

az okp azonban rámutat a kereszténydemokrata határozat kétértelműségére és ellentmondásaira is, amelyek miatt - hangsúlyozza - „a helyzet még mindig bizonytalan és többféle kimenetelre is lehet,„ az okp most konkrét programjavaslatokat vár andreottitól és ezek alapján dönt majd, támogatja-e a parlamentben ezt a programot és a jövőbeni kormányt.

a megbízott miniszterelnök szombaton találkozik a pártok, köztük az okp képviselőivel./reuter, afp/

-.-

20.30/il

- 82 -

R

kk 89. kambodzsai provokációk

a-pm/gi um bs

h a n o i , 1978. március 2. /mti/

a kambodzsai fegyveres erők a február 19-26-ig terjedő héten ismételten betörték vietnam határkörzeteibe -, közli a vna vietnami hírügynökség.

kambodzsai alegységek kisebb csoportokra tagozódva fegyveres támadásokat intéztek vietnam határmenti tartományai ellen. a kambodzsai tüzérség lőtte vietnam sűrűn lakott határkörzeteit.

fentiekkel kapcsolatban a vna közli: a vietnami fegyveres erők és a határkörzetek lakosai, a kambodzsai hadsereg büns akcióira válaszul, számos komoly csapást mértek a kambodzsai csapatokra és ezek során harcképtelenné tettek körülbelül 350 katonát és nagy mennyiségű különböző fegyvereket zsákmányoltak. /taszsz/

-.-

kk 90. ponomarjov, zimjanyin - hazaérkezés

a-pm/mh um bs

m o s z k v a , 1978. március 2. /taszsz/

borisz ponomarjov, az szkp kb politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára és mihail zimjanyin, az szkp kb titkára, akik részt vettek a szocialista országokban működő testvérpártok központi bizottságai titkárainak tanácskozásán, csütörtökön hazaérkeztek moszkvába. /mti/

-.-

kk 91. szojuz-28 - visszhang

ki-sn/um nt

m o s z k v a , 1978. március 2. /mti/

alekszej jeliszjejev repülésvezető a szovjet televízió tudósítójának elmondta, hogy a szojuz-28 űrhajósai, alekszej gubarev és vladimir remek néhány órával a rajt után levetették a szkafandert és hozzáláttak az automatikus orientációs be rendezések ellenőrzéséhez. a szojuz-28 személyzete még az este folyamán kétszeres pályamódosítást hajtott végre - ez szükséges a szaljut-6 űrállomáshoz történő csatlakozáshoz - majd nyugovóra tér, hogy a rajt nagy idegi és fizikai megterhelést jelentő órái után pénteken pihenten láthassanak hozzá a repülési program végrehajtásához.

x x x

/folyt.köv./

- 83 -

20.40/um

R

kk 91. /szojuz-28 ...folyt./um

p r á g a

a csehszlovák televízió csütörtök esti rendkívüli adásában belföldi riportműsort közvetített a nagy eseményről. bemutatta a vladimir remek felkészülése idején forgatott filmet, a világűrbe elsőnek kijutó csehszlovák állampolgár családját, megszólaltatta édesapját, a csehszlovák néphadsereg altábornagyát, továbbá az űrhajós munkatársait, ismerőseit. a felvételek szinte portréfilmet alkotva érzékeltették, hogy méltán esett a választás arra a tehetséges, bátor, edzett fiatal szakemberre, aki hazáját és a csehszlovák űrkutatást elsőként képviselheti a „helyszínen”, a kozmoszban.

-.-

kk. 92. rövid hírek

b/fkj/rj csr bs

1978. március 2./mti/

szófia: zsvkov-manescu

todor zsvkov, a bkp kb első titkára, az államtanács elnöke csütörtökön fogadta manea manescu román miniszterelnököt, aki szerda óta tartózkodik küldöttség élén a bolgár fővárosban. a szívélyes, elvtársi légkörben lezajlott megbeszélésen részt vett sztanko todorov bolgár miniszterelnök is. /mti/

b u k a r e s t: román küldöttség vietnamban

hivatalos látogatásra a vietnami szocialista köztársaságba érkezett a román szocialista köztársaság nagy nemzetgyűlésének küldöttsége. a delegáció, amelyet nicolae giosan, az rkp kb politikai végrehajtó bizottságának tagja, a nagy nemzetgyűlés elnöke vezet, a vietnami nemzetgyűlés állandó bizottságának vendégeként a két ország kapcsolatainak fejlesztéséről és a parlamentek tapasztalatcseréjéről folytat megbeszéléseket hanoiban. /mti/

b é c s: sághy vilmos

sághy vilmos belkereskedelmi miniszter csütörtökön megkezdte tárgyalásait josef staribacher osztrák kereskedelmi és iparügyi miniszterrel. sághy vilmost fogadta androsch alkancellár, pénzügyminiszter is. /mti/

/folyt.köv./

20.40 rj

-84 -

RJ

kk. 92. / rövid hírek... folyt./rj

b é c s : ady

a collegium hungaricum ady endre emlékkiállításának megnyitása alkalmából ady-estet rendezett a klagenfurti musil-gyűjtemény helyiségeiben. a műsor keretében több ady-vers hangzott el, majd előadásra került bartók béla és kodály zoltán egy-egy ady-versre írt szerzeménye is.

g e n f: chaplin koporsoja

ellopták charlie chaplin koporsóját - közölte csütörtökön a lausanne-i rendőrség. chaplint tavaly december 27-én temették el a svájci corsier-sur-veyben. a lopás időpontját a rendőrség nem ismeri, és eddig csak annyit tudott megállapítani, hogy az ismeretlen tettesek a koporsót feltehetően egy kis teherautón szállították el a temetőből. /afp, upi, reuter/

u j - d e l h i : sindermann

atal bihari vadzspaji indiai külügyminiszter csütörtökön fogadta horst sindermannt, az ndk népi kamarájának elnökét, aki parlamenti küldöttség élén tartózkodik hivatalos látogatáson Indiában. a megbeszélés során a felek sikra szálltak a két ország baráti kapcsolatának fejlesztése mellett. /adn/

-.-

kk. 93. etiópia

a/ós/rj br bbs

1978. március 2./mti/

l a g o s

olusegun obasanjo, a nigériai legfelsőbb katonai tanács elnöke csütörtökön a lagosi elnöki palotában az etiópiai ideiglenes katonai kormányzó tanács egy tagjának jelenlétében kijelentette: felajánlja, hogy az afrikai egységszervezet különbizottsága nigériában tartson közvetítő tárgyalásokat a szomáliai-etiópiai konfliktus rendezésére. a találkozó időpontjáról még nem döntöttek. /adn/

/folyt.köv./

20.45 jrj

-85 -

RJ

kk. 93. / etiópia... 1. folyt./rj

a szerkesztőségek tájékoztatására!

L o n d o n

mengisztu hailé mariam etiópiai államfő csütörtökön egy addisz abebai nagygyűlésen mondott beszédében első ízben tett említést arról, hogy etiópiában kubai csapatok harcolnak. az elnök kijelentette: „a kubaiak, akikről az egész világ tudja, hogy bármikor és bárhol hajlandók vérüket ontani igazságos harcban és elveik megvédése érdekében, most a front egész hosszában az etiópiai védelmi erőik oldalán állnak.„ /ap/

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

w a s h i n g t o n

cyrus vance amerikai külügyminiszter csütörtökön a szenátus külügyi bizottságában megerősítette, hogy két szovjet tábornok vesz részt a szomália ellen harcoló etiópiai és kubai erők irányításában. a külügyminiszter szerint mintegy 37.000 kubai tartózkodik afrikában, s ebből 11.000 etiópiában. ez utóbbiak csaknem mind harcoló alakulatok. /ap/

--

kk. 94. belgrádi találkozó

már/rj nt b e l g r á d, 1978. március 2./mti/

a belgrádi európai biztonsági és együttműködési találkozó csütörtök délutáni plenáris ülésén dánia küldöttsége javaslatot terjesztett elő a találkozó záródokumentumának szövegtervezetére.

a javaslat fölött széleskörű véleménycserre bontakozott ki, amelynek során 26 küldöttség fejtette ki álláspontját. a vitában felszólalt julij voroncov, a szovjet, dr. petrán jános, a magyar, és arthur goldberg, az amerikai küldöttség vezetője is. a felszólalók többsége támogatásáról biztosította a dán indítványt, amely alapot képezhet a találkozó sikeres és pozitív befejezéséhez. /mti/

x xx

/folyt.köv./

221.05 rj

-86 -

RJ

kk. 94. / belgrádi... 1. folyt./rj

mint a taszsz jelenti, a belgrádi találkozó csütörtöki plenáris ülésén záródokumentum-tervezetet terjesztettek elő, amelyet a szocialista, az el nem kötelezett, a semleges és a nyugati országok küldöttségei konzultációkon készítettek el. a tervezetben kifejeződik a résztvevő országok kormányainak az az elhatározása, hogy folytatják országonként, valamint két- és sokoldalú alapon az összeurópai tanácskozáson elfogadott záróközlemény ajánlásainak megvalósítását. a következő, belgrádi típusú találkozón - a terveknek megfelelően - 1980. november 11-én madridban kerül sor.

a tervezet előirányozza szakértői tanácskozások folytatását, hogy áttekinthessék és kidolgozzák az államok közötti viták mindenki számára elfogadható békés megoldásának módszereit, továbbá előkészítsék az európai „tudományos fórumot„. ezen kívül tanulmányozniuk kell a földközi-tengeri térségben a gazdasági, tudományos és kulturális téren folytatott együttműködés lehetőségeit és eszközeit.

a záródokumentum-tervezet alapvető célja annak az enyhülési és együttműködési folyamatnak a továbbvitele, amely az államok legfelsőbb szintű vezetőinek 1975-ös helsinki tanácskozásával kezdett kibontakozni.

a csütörtöki ülésen felszólalva a küldöttek többsége azt a reményt hangoztatta, hogy ez a javaslat lehetővé teszi a belgrádi találkozó mielőbbi pozitív befejezését. /taszsz/

--

kk. 95. rhodesia - újabb alku

b/ku/rj csr/rj bs s a l i s b u r y, 1978. március 2./mti/

ian smith, a rhodesiai fehér-telepes kormány vezetője újabb alkut kötött a csütörtökön vele hetek óta tárgyaló, a nyugati sajtóban „mérsékelteknek„ nevezett helyi afrikai vezetőkkel: ezuttal az átmeneti kormány összetételének alapelveiről. muzorewa püspök, sithole és chirau, akik a rhodesiai afrikai lakosság képviselőinek mondják magukat, a jelenlegi erőviszonyokkal alig számoló, ugynevezett „belső rendezés„ keretén belül beleegyeztek abba, hogy ian smith-szal együtt, négyen alkossák az átmeneti kormány egyik szervét, az államtanácsot. a másik testületben, a minisztertanácsban egyenlőségi alapon a fehérek ugyanolyan fontos pozíciókhoz jutnának, mint az afrikaiak.

/folyt.köv./

21.15 rj

-87 -

RJ

kk. 95. / rhodesia... 1. folyt./rj

az átmeneti kormányról csütörtökön született megállapodást a tárgyalófelek pénteken rögzítik írásban és közzéteszik az alku konkrét „tételait”, is. mint jelentettük, szerdán a hatalom „átadásának”, időpontjában egyeztek meg salisbury-ban. ezek szerint 1978. „december 31-én íán smith fajüldözö rezsímje - félve, hogy még rosszabbul jár - forma szerint átadja a hatalmat a lakosság döntö többségét alkotó afrikaiak önjelölt „képviselőinek”,.

smith-ök és megalkuvó afrikai partnereik külföldön „szalonképes”, belsőföldön a rémült fehér kisebbséget megnyugtató, az afrikaiak számára pedig nagy győzelemként tálalható kompromisszumra törekednek. az újabb, most már több „eredményt”, felmutató alku azonban elve semmisnek tekinthető, hiszen az effajta megállapodásokat egyértelműen elutasítja a független zimbabweért fegyveres harcot vívó hazafias front. a hozzá tartozó két felszabadító mozgalom, a nkomo vezette zapu és a mugabe vezette zanu álláspontja az, hogy smith rezsímjének teljes megsemmisítése nélkül nem valósítható meg a többségi uralom.

a hazafias front többször leszögezte, hogy a kompromisszumos megállapodások útján született részeredmények csupán látszólag jelentenek haladást, valójában inkább a gyökeres változások előadását teszik lehetővé. a jelentős szabadságharcos erőket maga mögött tudó hazafias front nem zárkózik el a tárgyalásoktól - a tulajdonképpen gyarmati hatalommal, nagy-britanniával -, de tudatában van annak, hogy smith rezsímjét, vagy akár annak bábjait, csak a fegyveres küzdelemmel tudja megadásra kényszeríteni. a zapu egy legutóbbi állásfoglalásában hangsúlyozta, hogy a szabadságharc nem általában a rhodesiai fehérek ellen irányul, azaz nem faji háború. arról van szó, hogy a fehér lakosoknak le kell mondaniuk jogtalan kiváltságokról és a jövőben zimbabwében - ha nem menekülnek el - az afrikaiakkal egyenrangú állampolgárokként kell élniük.

a „belső rendezés”, életképességét illetően nem mellékes tény, hogy az afrikai egységsszervezet egyetlen tagországa sem hajlandó támogatni a salisburyben a „józan mérséklet győzelmének”, kikiáltott alkut. /a reuter, afp, upi alapján/

--

21.20 rj

-88 -

Rj

kk. 96. külpolitikai hireink jegyzéke 16.00 órától zárásig

rj b

1978. március 2./mti/

53. csehszlovák zászlóalj
54. oreja jugoszláviában
55. szadat üzenete beginnek
56. belgák -közvélemény
57. etiópiai külügyminiszter
58. angola-intervenciók és szakadók
59. szojuz-28
60. szajuz-28-kommentár
61. kadhafi-sziad barre
62. szojuz-28-csehszlovák űrhajós a világűrben
63. szojuz-28-tudósítás a földi irányítóközpontból
64. csapaterősítések észak-írországban
65. jan ponican-temetés
66. pham van dong-sri lanka
67. neutronfegyver-cdu-csu
68. szovjet életszinvonal
69. ciprusi per
70. szófia-jubileumi ünnepség
71. nicaragua
72. nem kormányközi-befejeződött
73. sonnenberg-per
74. salt-amerikai sajtó
75. finnország - sorsa bejelentése
76. a szojuz 28-interkozmosz program
77. szíriai diplomácia
78. ndk-szíria
79. tunézia-ítéletek
80. szojuz-28-tudósítás -2.
81. szojuz - 28-csehszlovákia
82. neutronfegyver-usa, nato
83. brzezinski-taszsz
84. szojuz-28- csehszlovákiai kitüntetés
85. szakszervezeti aktiválás
86. carter sajtóértekezlet
87. okp
88. belgrádi találkozó
89. kambodzsai provokációk
90. ponomarjov, zimjanyin-hazaérkezés
91. szojuz-28-visszhang

/folyt.köv./

22.00 rj

-89 -

Rj

kk. 96. /külpolitikai... 1. folyt./rj

92. rövid hírek

szófia: zsvkov -manescu
bukarest: román küldöttség vietnamban
bécs: sághy vilmos
bécs: ady
genf: chaplin koporsója
uj delhi: sindermann

93. etiópia

94. belgrádi találkozó

95. rhodesia- ujjabb alku

96. hirjegyzék

/mti/

--

-v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber

szerkesztették: bochkor jenő, németh gyula, patak károly
nyárádi róbert, barabás miklós

22.05 rj

-90 -

Rj

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

p é n t e k

kk 1. várható

pl bzs bj

1978. március 3./mti/

m o s z k v a :

tudósítások a szojuz - 28-ról

b e l g r á d :

ujabb tanácskozások a záródokumentumról;
a spanyol külügyminiszter folytatja
megbeszéléseit

a m m a n :

atherton érkezése

r ó m a :

az etiópiai külügyminiszter látogatása

c o l o m b o :

pham van dong megkezdi tárgyalásait

--

7.05/bzs *de*

- 1 -